Bodajk város integrált településfejlesztési stratégiája

II. STRATÉGIA

Készült: Bodajk város megbízásából
2015 szeptember

Készítette: Közép-Pannon Nonprofit Kft.

SZÉCHENYI 2020
Magyarország Kormánya
Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS **4**

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI **6**

1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása **6**

1.1.1 Jövőkép: 6

1.1.2 A jelenlegi alaphelyzethez kapcsolódó átfogó cél: 6

1.1.3 Átfogó cél stratégiai elemei: 6

1.1.4 Beavatkozási területek: 7

1.1.1 Részcélok: 7

1.2 tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása **15**

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK **17**

2.1 A beavatkozások típusai **17**

2.2 Akcióterületek kijelölése **17**

2.2.1 Akcióterület: Belváros (BVAT) 19

2.2.2 Akcióterület: Ipari terület (ITAT) 20

2.2.3 Akcióterület: Bányász lakótelep (BLAT) 21

2.2.4 Akcióterület: Alsóváros (AVAT) 23

2.2.5 Akcióterület: Felsőváros (FVAT) 24

2.2.6 Akcióterület: Szabadidő és rekreációs városrész (SZAT) 25

2.3 A tervezett fejlesztések bemutatása **26**

2.3.1 Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi célok kapcsolata 28

2.3.2 Az egyes projektek rövid bemutatása 32

2.4 A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése **47**

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM **54**

3.1 A szegregációs folyamatok kialakulása Bodajkon **54**

3.2 A szegregátumok helyzetének részletes kifejtése **55**

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI **56**

4.1 Külső összefüggések **56**

4.2 Belső összefüggések **63**

4.3 Projektek és projekt területek egymásra gyakorolt hatása. **64**

5. MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI 69

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE 72

4.4 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek 72

4.5 A stratégia megvalósításának szervezeti keretei 73

4.6 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok 74

4.7 Monitoring rendszer kialakítása 75

4.7.1 A monitoring rendszer felépítése, működése 77

4.7.2 Az indikátorok rendszere 78

7 MELLÉKLET 85

BEVEZETÉS

A munka eredményeként megalkotott **Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS)** jelen dokumentumban ölt testet. E stratégia a város **középtávú** fejlesztési irányait, célrendszerét, az ezek elérése érdekében tervezett beavatkozásokat, továbbá a megvalósítás és nyomon követés eszközeit és módszereit rögzíti. Legfontosabb célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 5-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét és jó alapot nyújtson a különböző pályázatok előkészítéséhez és támogatások megvalósításához.

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.

A településfejlesztési- és rendezési tervek rendszere

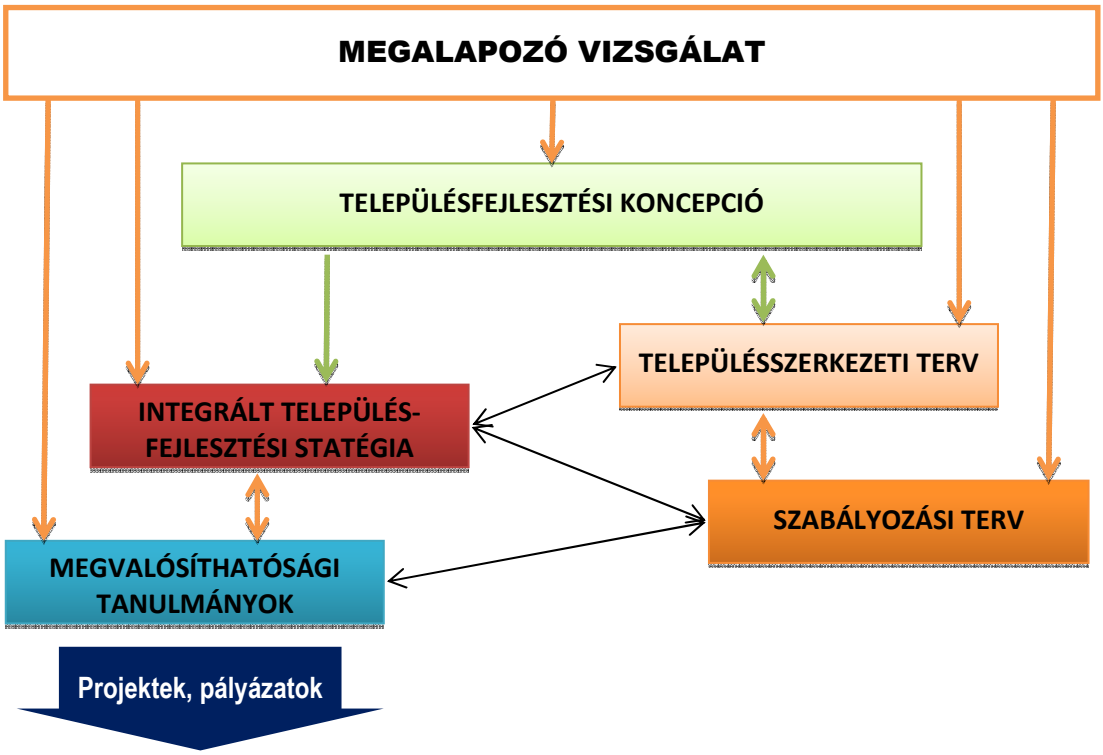

A stratégia elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló **Megalapozó vizsgálat** előzte meg.

A **Megalapozó vizsgálat** több tématerületet elemezve mutatja be a város stratégia-alkotás számára meghatározó legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet városfejlesztési szempontból releváns jellemező hatásait.

A **stratégia-alkotás** fázis a megalapozó vizsgálaton és a településfejlesztési koncepción túl a korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégiában foglaltakra és megvalósításának tapasztalataira, továbbá az egyéb releváns helyi koncepciókra és programokra támaszkodott. Ebbe az anyagban meghatározott projektek pénzügyi igénye valószínűleg meghaladja a tervezési időszakban elérhető forrásokat, de jelenleg nem ismertek még a pályázati lehetőségek ezért a jövő igényeinek széles spektrumát fogja át, hogy minél jobban lehessen igazodni a leendő pályázatokhoz. A vizsgálat tárgyát képezte a stratégiában megfogalmazott fejlesztések összhangja a hatályos Településszerkezeti Tervvel (igy szükség esetén a Szerkezeti Tervre vonatkozó módosítási javaslatokat is generálhat). Mindezek mellett a stratégia- alkotás fontos inputját jelentette a tervezési folyamatot végigkísérő partnerség (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, workshopok); a helyi társadalom, a gazdasági és civil szféra szereplői véleményének, elképzeléseinek megismerése.

A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a város ki tudja használni fejlődési potenciálját;
- olyan módon kerül kialakításra, hogy a lehető legnagyobb mértékben tudja **támogatni** az EU Strukturális és Beruházási alapjai;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) döntő részben meg is valósulnak a 2014-2020-as időszakban, minél jobban kihasználva az uniós támogatások adta lehetőségeket;
- a városban a fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósulnak meg;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közszféra mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni;
- ha a fejlesztési tervek kidolgozásánál folyamatosan használják és karbantartják, a változások figyelembevételével.

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Tekintettel a helyzetértékelésben feltárt adottságokra, a SWOT elemzés eredményére, valamint a stratégiai keretet alkotó dokumentumokra, Bodajk város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere a következő:

1.1.1 Jövőkép:

*Legyen tartósan **4 000 lakosú** a város úgy, hogy vallási hagyományait őrizve **békés, kiegyensúlyozott közösséget alkothasson**. A város és szép környezete, **vonzza a turistákat**, a közösségi szolgáltatások és a közeli munkalehetőségek, **jó életet és biztonságot nyújtson** a jövő nemzedékének is.*

1.1.2 A jelenlegi alaphelyzethez kapcsolódó átfogó cél:

A város

- *lakos létszámának szinten tartásához, rendelkezzen megfelelő gazdasági háttérrel, ezen belül a turisztikai adottságait használja jobban ki (Bodajki tó, Gaja völgy, hitéleti vonzerő) túrára, sportra, pihenésre,*
- *minden korosztály és lakos számára jó életteret, fejlődést és biztonságot nyújtson,*
- *energia, környezet használata hatékony és klímatudatos legyen,*
- *kulturális, vallási örökségeket és hagyományokat őrző közösségi életet biztosítson.*

Jobban kifejtve az átfogó célt: a város jelenlegi békés, biztonságos hangulatának megőrzése mellett, kell **szinten tartani a lakosság létszámát**, a fiatalok számára vonzóvá tenni a letelepedést. Ehhez olyan **ipari, mezőgazdasági és turisztikai hátteret** biztosítani, hogy a város fejlődésének a pénzügyi háttere meglegyen. A város fejlesztései jó közösségi szolgáltatásokat biztosítson, tegye hatékonnyá a **lakosok képzettségének, képességének fejlesztését,** igazodva a gyorsan változó környezeti igényekhez. **Őrizze meg a környezetét,** igazodva a természeti változásokhoz, erősítse kulturális arculatát és **klímatudatosan** használja a természeti erőforrásokat. A település közösségi élete és annak hátterét biztosító fejlesztések, olyan színvonalúak legyenek, ami méltó egy **európai kisvároshoz**.

1.1.3 Átfogó cél stratégiai elemei:

- A város lakosság létszámának szinten tartása, az ipar, a mezőgazdaság és a turizmus fejlesztésével,

- Minden korosztály és lakos számára tudás fejlesztését segítő, jó élettér biztosítása, magas színvonalú közösségi szolgáltatásokkal. A fiatalok szívesen maradjanak itt, vagy más településekről jövők, szívesen települjenek le, az idősek részére koruknak megfelelő foglalkoztatás szervezése, aktív tevékenységük kiterjesztése,
- A gyorsan változó világhoz alkalmazkodó, de a természeti, kulturális környezetet óvó és a természeti adottságokkal bánni tudó, közösség kialakítás,
- Olyan városi lét megteremtése, mely kiegyensúlyozott harmonikus épített környezetet, jó színvonalú közlekedést és aktív pihenést biztosít lakosainak.

Az átfogó cél reflektál a SWOT elemzésből is kirajzolódó legfontosabb beavatkozási területekre, és tartalmazza mindazon célokat és fejlesztéseket, melyek a jövőkép eléréséhez szükségesek.

1.1.4 Beavatkozási területek:

A négy legfontosabb beavatkozási terület (ITS stratégiai célterületei) az alábbiak:

- Gazdaság, gazdálkodás fejlesztése: a vállalkozói környezet fejlesztése, mezőgazdaság ésszerűsítése és a turizmus lehetőségeinek jobb kihasználása,
- Tudás és közösségi szolgáltatás fejlesztése, oktatás, egészségügy,
- Városi környezetének megóvása: természeti, kulturális örökség védelme, megújuló energia felhasználás,
- Városi lét fejlesztése: épített környezet fejlesztése, közlekedés feltételeinek javítása, a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása.

1.1.1 Részcélok:

A négy beavatkozási területet további részcélokra lehet osztani a főbb tartalmi elemekkel:

Gazdaság, gazdálkodás fejlesztése:

a vállalkozói környezet fejlesztése, mezőgazdaság ésszerűsítése és a turizmus lehetőségeinek jobb kihasználása:

1.1.1.1 G1. Beruházást vonzó iparterületek kialakítása

Részletezve:

A Móri járás gazdaságát erőteljes ipari jelleg jellemzi, a járásközpontban az autóalkatrész gyártás, a járműiparhoz kapcsolódó ágazatok kiemelkedő jelentőséggel bírnak. Bodajkon a bányászat megszűnésével a munkaerő átrendeződött és nagy számban ingáznak Székesfehérvárra és Mórra. A megváltozott önkormányzati finanszírozás előtérbe helyezte a helyi adóbevételeket, mint a települési fejlesztések alapvető bázisát. Ezért vált a település fejlesztésének kulcskérdésévé, a gazdasági szereplők palettájának szélesítése a helyi kis- és középvállalkozói munkaadói rétege bővítése, a településen jelentkező hozzáadott érték növelése.
A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- A versenyképes működéshez otthont adó gazdasági területek kapacitásainak bővítése és színvonalának növelése a meglévőkhöz kapcsolódó területek infrastrukturális fejlesztésével kerülhetnek a fejlesztés középpontjába.
- A városban a foglalkoztatási mutatók alacsony szintet értek el, ugyanakkor az emeltszintű, speciális szaktudást kevésbé igénylő munkavégzéssel alacsony jövedelmi szintet tudnak csak elérni a munkavállalók. A jelenség lakossági vásárlóerőre gyakorolt negatív hatás továbbgyűrűzve jelentkezik a kiskereskedelmi és szolgáltató szektorban, a városlakók életminőségében, a migrációs folyamatokban. A város fontos célja, hogy foglalkoztatott magasan kvalifikált munkaerő (speciális szakmunkások, szakképzett technikusok, mérnökök) aránya növekedjék, hozzájárulva ezzel a település jellemző jövedelmi szintjének emelkedéséhez. A város célja mindehhez igazodó képzési és foglalkoztatási feltételeket biztosítani, segíteni az otthonteremtést, letelepedést - növelve a helyben foglalkoztatott, kvalifikált munkaerő arányát.
- A település vállalkozásai által megtermelt hozzáadott érték növelése érdekében a munkavállalói tudásbázis magasabb szintre emelése lehet olyan vonzerő, amellyel új külső vállalkozásokat lehet a városban letelepíteni. A célok eléréséhez járulhat hozzá a járásban létrehozandó Képző- és Innovációs Központ, amely duális szakképző-helyként működve széleskörű hátteret nyújthat a munkavállalói tudásszint emeléséhez.

1.1.1.2 G2. Korszerű mezőgazdasági termelés ösztönzése

Részletezve:

A gazdasági szerkezet kiegyensúlyozottságára való törekvést az egyéb mezőgazdasági tevékenységekre alapozott fejlesztések is támogatják – erősítve a mezőgazdasági „termelés-felvásárlás-feldolgozás” kapcsolatrendszert, a meglévő kereskedelmi tereket korszerűsítve, új piactereket létrehozva.

A bodajki földterület gyenge minőségű és nagyüzemi művelés esetén kevés lakosnak nyújt megélhetést. A háztáji illetve kerti mezőgazdasági termelés nagymértékben visszaesett, ezért csak a külterületi földek és lehetőségek kihasználásával lehet növelni a mezőgazdaság ellátó szerepét.
A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Előtérbe kell helyezni a mezőgazdasági vállalkozások diverzifikált fejlesztésének segítő szervezését és támogatással segíteni az ilyen jellegű kezdeményezéseket,
- Az EU jelentős összegekkel kívánja elősegíteni a klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást, oktató programokkal, támogatása,
- Biointenzív mezőgazdasági szerveződés létrehozása, közös gép telephely és tároló kapacitások, logisztikai bázis létrehozása.

1.1.1.3 G3. Turisztikai adottságok jobb kihasználása

Részletezve:

A járást a Vértes és Bakony hegységek jelenléte, egyedülálló állat és növényvilága, a Vértesi Tájvédelmi Körzet által érintett, színvonalas borkultúrájú Móri Borvidék, a térség sokszínű

rendezvénykínálata, gazdag épített, történelmi öröksége vonzó turisztikai desztinációvá teszik. Bodajkon kiemelt jelentőséggel bír a hitéleti turizmus is. Az elmúlt esztendőkben azonban a vendégéjszakák száma továbbra is csökkenést mutat, az idelátogatók viszonylag kevés időt töltenek a térségben.

A tendencia megfordítására fejlesztési célként jelenik meg:

- a tófürdő fejlesztése és a hozzá kapcsolódó fürdő turizmus fejlesztése ,
- Gajavölgynél kombinált kerékpáros sétálós turizmus, kerékpár kölcsönző állomásokkal,
- az aktív (halász-, vadász-, lovas-, „bakancsos”-, kerékpáros) turizmus,
- a vallás- kultúra- és épített örökség köré szerveződő turizmus, kiemelten a hitéleti turizmus ésszerű fejlesztése,
- valamint a téli, nyári sportolás, rekreáció lehetőségének megteremtése.

A turisztikai desztináció, a kiemelt belföldi és külföldi turisztikai palettán folyamatosan jelen lévő, „prosperáló térségi” jövőképet megalapozó fejlesztések az alábbi alcélok mentén tervezettek:

- a turisztikai kínálat teljesebbé tétele, a jelzett turisztikai alágazatokhoz kötődő, sokszínű szolgáltatási paletta, célcsoportok igényeit kielégítő programkínálat,
- a turizmus - térségi TDM szervezetet középpontba helyező - szervezésének a fejlesztése, az összehangoltság, az együttműködés feltételeinek megteremtése, a turisztikai desztináció monitoring és kutatási rendszerének kialakítása és működtetése,
- a külső kommunikáció fejlesztése, a turista-információs csatornák megerősítése, a desztinációs imázs egységesítése, erősítése,
- a turizmus aktorai közti belső kommunikáció, a szolgáltatások minőségének javítása, a „vendégbarát” szemlélet előtérbe helyezése.

A fejlesztési alcélok a kapcsolódó humán erőforrás-háttér, az infrastruktúra, a tartalom és szálláshely-kínálat integrált fejlesztését jelentik egyidejűleg.

A település belvárosi vonzerejének fejlesztésére - a bel- és külföldi turisták elvárásait, valamint a helyi lakosság igényeit egyaránt figyelembe véve - kiemelten törekszik.

Tudás és közösségi szolgáltatás fejlesztése:

1.1.1.4 T1. Oktatás fejlesztés

Részletezve:

Alapvető cél az oktatás színvonalának megőrzése, melynek egyik alapfeltétele az oktatás körülményeinek javítása, rendezett környezet megteremtése. A 2013-tól az állam által fenntartott helyi alapfokú iskola működtetése kikerült önkormányzati feladatai közül, de az óvoda üzemeltetése és a alapítványi középiskola segítése fontos érdeke a városnak.
A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- A jelenleg két területen lévő óvodák, nem a legideálisabb körülmények között tevékenykednek. Egy új óvoda építésével, gondolva bölcsődei elhelyezésre is jelentős lépést tehet a város a fiatalok Bodajkra csábításában,
- A Művészeti Szakközépiskola energiahatékonyságának fejlesztése, a nagyobb igények kielégítését célzó bővítése,
- Tömegsport bázis alapjainak megteremtése, ahol mindenki mozoghat az egészségének megőrzése érdekében. Ennek fontos elemei a városi óvodai és iskolai sportnapok, egészséges életmód programok,
- Egészséges életmódra nevelés egyik eszköze a Sportcentrum fejlesztése, időjárásfüggő használatának a javítása, olyan építményekkel növelése, amely szélesebb használati lehetőségeket biztosít.

1.1.1.5 T2. Egészségügy fejlesztése

Részletezve:

A testileg és mentálisan egészséges társadalom egy térség fejlesztésének alapfeltétele. Ennek érdekében biztosítani kell az egészséges életvitel helyi feltételeit, különösen a testi egészség megőrzését. Bodajkon a fő cél a meglévő egészségügyi és szociális hálózat továbbfejlesztése, korszerűsítése, valamint a szolgáltatások elérhetőségének javítása.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendeletben meghatározott szakmai minimum feltételnek megfelelő körülményei a felnőtt háziorvosi szolgálatok esetében a Bodajkon megfelelő szinten tartásáról kell gondoskodni. A szakmai minimum feltételnek megfelelő körülmények a házi gyermekorvosi szolgálatok esetében is megvalósításra váró feladat, ezt sürgős esetben a felnőtt orvosok, illetve a mári rendelő gyerekorvosa látja el. A jelenlegi 2000 fő/háziorvos fajlagos túlzott terhelést ró az orvosokra, ezért előrelépést jelentene, ha gyermekorvosi szakrendelést lehetne bevezetni. Ugyancsak a szakrendelések számának és féleségének a növelése jelentene előrelépést, figyelembe véve azt is, hogy az elöregedéssel az esetek száma is növekedni fog.
- A Védőnői Szolgálat és az Iskola-egészségügyi Szolgálat a bölcsődei csoport bevezetésével, illetve későbbi bővítésével jelentős többletterhelést kap, amit a szolgálat technikai színvonalának emelésével lehetne csökkenteni.

1.1.1.6 T3. Biztonság fejlesztése

Részletezve:

A város jelenlegi békés hangulatának megőrzését a megfelelő szintű biztonságérzet adja. A rendőrség, tűzoltóság, polgárőrség jelenléte és megfelelő technikai feltétele bizalmat eredményez, amely a biztonságérzetet növeli.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Technikai fejlesztés a több városban bevált térfigyelő kamera rendszer bevezetése. Ez csökkentheti az egyszerű garázdaságból, vagy italozás eredményeként elkövetett szabálysértéseket, esetleges közvagyon rongálásokat,

- Tűzoltóság, rendőrség, polgárőrség technikai színvonalának fejlesztése, ezen szervezetek elhelyezésének, munkakörülményeinek megfelelő biztosítása biztosítja hatásos működésüket.

1.1.1.7 T4. Közszolgáltatások fejlesztése

Részletezve:

A város egyik feladata gondoskodás minden korosztályról, csecsemőtől az aggastyánig, aki vigyáz az itt élő lakosra és igyekszik problémái megoldásában segíteni. Ennek a feladatnak az ellátására a fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Jó közszolgálat a társadalom jó szolgálata, település jó közérzete,
- Bodajk mint „intelligens klímatudatos város”, e-közigazgatás fejlesztése,
- Közszolgáltatási feladat- és hatáskörökhöz illeszkedő intézményrendszer,
- Hírközlés, Internet fejlesztés elősegítése,
- A meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése.

Városi környezetének megóvása:

a környezetvédelem, a hosszú távú élhető tér kialakításának záloga.

1.1.1.8 K1. Természeti környezet védelme

Részletezve:

Bodajk ivóvízbázis felett helyezkedik el, ezért az ivóvíz készletek védelme elsődleges szempont. Így jelentős figyelmet kell fordítani a felhagyott bánya és mezőgazdasági telepekre, illetve az illegális szemétlerakó helyekre. Előtérbe kell, hogy kerüljön a környezetkímélő mezőgazdasági termelés és a felszíni vizek szennyezés mentes elvezetése. Külön gondot jelent, hogy jelenleg Bodajkon nem minden veszélyes hulladékot gyűjtenek és kezelnek, így ebben okvetlen fejlesztésre van szükség.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Óvja a természetet a hulladéktól
- A veszélyes hulladékgyűjtés rendszer fejlesztése, illegális hulladék lerakatok megszüntetése
- Környezetkímélő agrártermelés segítése
- Karsztvíz források kezelése, belvíz elvezések megoldása.
- Felszíni vízkészlet gazdálkodás, csapadékvíz elvezetés javítása.

1.1.1.9 K2. Kulturális örökség és hagyományok védelme

Részletezve:

A város védi kulturális kincseit, folyamatosan szépül a belváros, de adottságai következtében jelentős új területeken lehetne kiemelnie a város szépségét. Fontos szerepet kap a városkép fejlesztésében a Lamberg kastély jelenlegi áldatlan állapotának a lerendezése. Érdekes és mutatós turista csalogató lehet a „Három domb” tematikus fejlesztése, mely összekapcsolja a hitéletet, a kultúrát és a tájképi látványt.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Bodajk kulturális örökségvédelem, "Három domb" tematikus fejlesztése (utcabútor, környezet parkosítása),

- Lamberg kastély és park önkormányzati tulajdonba vétele, a kastély felújítása, megfelelő funkcióval való ellátása,
- A belváros fejlesztése, a kulturális örökségek kiemelése.

1.1.1.10 K3. Megújuló energiák hasznosítása

Részletezve:

Adottságainál fogva jelentős megújuló energia felhasználásra van lehetőség. Telepíthető szélerőmű, a meleg vizű források felhasználásával geotermikus energiatermelés, de a napenergia kihasználására is a magyar átlagnak megfelelő lehetőség van. A megújuló energiákon túl fontos az épületek energia felhasználása, itt előtérbe kerül a lakóépületek energetikai felújítása.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Energiahatékony és klímatudatos város legyen
- Alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság az települést hassa át
- A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása
- Bányász lakótelep energetikai korszerűsítése

Városi lét fejlesztése:

épített környezet fejlesztése, közlekedés feltételeinek javítása, a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása.

1.1.1.11 É1. Épített környezet fejlesztése

Részletezve:

Jelenleg is meg van a városi épített környezet harmóniája, aminek megőrzése fontos. Ugyanakkor a városiasodás az új építéseknél könnyen előhozhat vadhajtásokat amit csak szigorú építési korlátozásokkal lehet visszatartani. Az új fejlesztéseknél mindig figyelembe kell venni a régmúlt, a jelen és a jövő összhangját.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Építészet és városüzemeltetés harmóniája
- Rendelkezzen olyan rendezési tervvel, amely hosszú távon biztosítja a hagyományok őrzése mellett a modern élet igényeinek megfelelő építészetet
- Szerethető település, szerkezeti kialakításának fejlesztése
- A belvárosi utcakép fejlesztése: utcabútorok kihelyezése, névtáblák, KRESZ tükrök, szeméttartók
- Belvárosi étterem létrehozása
- Idősek bentlakásos és nappali ellátásának fejlesztése, nyugdíjasház bővítése.

1.1.1.12 É2. Közlekedés fejlesztése

Részletezve:

A közlekedés fejlesztése több tekintetben befolyásolhatja a város fejlődési céljait. A 81-es főút egyre növekvő forgalmat bonyolít le, nem megfelelő kiépítettség mellett. Ezen kiemelt beruházással kívánnak változtatni, de a korábbi időszakok ilyen irányú tervei, pénzügyi okok miatt eddig nem

valósultak meg. A fejlesztés jelentősen javíthatja és biztonságosabbá teszi a bodajki ingázók számára Mór és Székesfehérvár munkahelyeinek elérését.

Turisztikai szempontból egyre jelentősebb az igény a városon belüli és kívüli kerékpáros közlekedés biztonságos lehetőségeinek biztosítására.

A belváros fejlesztése okvetlenül magával vonja a kulturált gépkocsi parkolók biztosítását.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- Fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés biztosítása
- Városon belüli utak és járdák felújítása
- Külterületi földutak stabilizálása, Semmelweis utca mentesítése mezőgazdasági gépektől
- A városon belüli kerékpárút-hálózat fejlesztése
- Belvárosi parkolóhelyek bővítése.

1.1.1.13 É3. Közösségi élet

Részletezve:

A közösségi tudat kialakításához, a városi kohézió erősítéséhez a helyi, kisközösségi identitás fejlesztésén keresztül vezet az út. E célok eléréséhez – többek közt – a közösségi, kulturális és sportprogramok megszervezése kínál lehetőséget. Mindez nem lehetséges ezen programok befogadására alkalmas infrastruktúra nélkül. A város célja tehát a közösségi, civil és sportélet támogatása az alulról induló rendezvények, programok számára megfelelő tér biztosításával.

A fejlesztési cél alá tartozó főbb beavatkozások:

- A város civil szervezetei számára értékes művészeti tér kerül kialakításra a mozi épületének felújításával,
- Mozi épületének felújítása, funkcióinak bővítése,
- Rendezvény és fesztiváludvar építése,
- Bodajki sípálya téli nyári használatának fejlesztése, bob-pálya, kalandpark létrehozása,
- Egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása,
- Szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek.

1.1-1. ábra. Célrendszer – célok közti kapcsolat

JÖVŐKÉP

Legyen tartósan **4 000 lakosú** a város úgy, hogy vallási hagyományait őrizve **békés, kiegyensúlyozott közösséget alkothasson**. A város és szép környezet, **vonzza a turistákat**, a közösségi szolgáltatások és a közeli munka- lehetőségek, **jó életet és biztonságot nyújtson** a jövő nemzedékeinknek is.

ÁTFOGÓ CÉL

Bodajk a lakos létszámának szinten tartásához, rendelkezzen megfelelő gazdasági háttérrel, ezen belül a turisztikai adottságait használja jobban ki, minden korosztály és lakos számára jó életteret, fejlődést és biztonságot nyújtson, energia, környezet használata hatékony és klímatudatos legyen,kulturális, vallási örökségeket és hagyományokat őrző közösségi életet biztosítson.

ITS STRATÉGIAI CÉLTERÜLETEI

GAZDASÁG, GAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSE	TUDÁS ÉS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁS FEJLESZTÉSE	VÁROS KÖRNYEZETÉNEK MEGÓVÁSA	VÁROSI LÉT FEJLESZTÉSE

RÉSZCÉLOK

G1. Beruházást vonzó iparterületek kialakítása	**T1.** Oktatás fejlesztés	**K1.** Természeti környezet védelme	É1. Épített környezet fejlesztése
G2. Korszerű mezőgazdasági termelés	**T2.** Egészségügy fejlesztése	K2. Kulturális örökség és hagyományok védelme	**É2.** Közlekedés fejlesztése
G3. Turisztikai adottságok jobb kihasználása	**T3.** Biztonság fejlesztése	**K3.** Megújuló energiák hasznosítása	**É3.** Közösségi élet
	T4. Közszolgáltatások fejlesztése		

1.2 TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

Jellegüket tekintve a város stratégiai céljai lehetnek tematikus és területi célok.

A tematikus célok a város egészére vonatkoznak, habár kapcsolódhatnak egy-egy szakpolitikai ágazathoz, de mégsem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok. Például tematikus cél lehet a magasabb foglalkoztatottság, amelynek sikeres elérése többféle szakpolitika együttes beavatkozását igényli.

A tematikus célok – ahogy a fenti ábrán is látható – három nagy témakör köré csoportosulnak:

- Gazdaságfejlesztés
- Társadalom, helyi közösségek, emberi erőforrás fejlesztése
- Épített és természeti környezet fejlesztése

Területi céloknak nevezzük a település egy vagy több, konkrét, egyenként folytonos vonallal körülhatárolható területén javasolt és csak ott érvényes célt. Ilyen cél lehet például egy adott lakótelepre kitűzött cél.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia vegyesen tartalmazhat tematikus és területi jellegű célokat. Ezen célok közöttt összefüggés is megállapítható, azaz bizonyos típusú tematikus célok kifejezetten köthetők egy városrészhez (pl. műemléki és közterület-rehabilitáció: Belváros).

Bodajk esetében az egyes akcióterületekre specifikus célok meghatározása nem indokolt, miután a tematikus célok összességében lefedik valamennyi területi egység fejlesztési igényeit. Ugyanakkor a tematikus célok más-más intenzitással érvényesülnek az egyes városrészekben, ebben az értelemben egyes tematikus célok egy adott akcióterület céljaként is értelmezhetők. Az alábbi ábrán grafikusan is szemléltetjük a tematikus célok és az egyes akcióterületek közötti összefüggéseket. Az egyik irányban a tematikus célok, a másik irányban a területi célok láthatók, a táblázat celláiban a kapcsolat erőssége háromfokozatú skálán (szimbólumokkal, ill. színezéssel) kerül megjelölésre.

1.1-2. ábra. Fejlesztési célok és településrészek közötti kapcsolat

	GAZDASÁG, GAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSE			TUDÁS ÉS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁS FEJLESZTÉSE				VÁROS KÖRNYEZETÉNEK MEGÓVÁSA			VÁROSI LÉT FEJLESZTÉSE		
Városrészek	G1. Beruházást vonzó iparterületek kialakítása	G2. Korszerű mezőgazdasági termelés	G3. Turisztikai adottságok jobb kihasználása	T1. Oktatás fejlesztés	T2. Egészségügy fejlesztése	T3. Biztonság fejlesztése	T4. Közszolgáltatások fejlesztése	K1. Természeti környezet védelme	K2. Kulturális örökség és hagyományok védelme	K3. Megújuló energiák hasznosítása	É1. Épített környezet fejlesztése	É2. Közlekedés fejlesztése	É3. Közösségi élet
1. Belváros			+++	+++	+++	+++	+++	++	+++	+	+++	++	+++
2. Bányász lakótelep			+	+++	++					+++	+	+	++
3. Ipari terület	+++	+++		+				+		+		++	
4. Felsőváros		+	+					++	+	++	+	++	+
5. Alsóváros			+	+			++	++	+++	++	++	+++	++
6. Szabadidő és rekreációs városrész			+++		+			++	+++	++	+++	+	+++

Jelmagyarázat:

Nem érvényesíthető cél	+ *Kevésbé érvényesíthető cél*	++ *Általánosan érvényesíthető cél*	+++ *Fokozottan érvényesíthető cél*

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 A BEAVATKOZÁSOK TÍPUSAI

Az ITS az alábbi típusú fejlesztési beavatkozásokat tartalmazza:

- **Kulcsprojektek:**

  Alapvető feltételét képezi valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének.
- **Hálózatos projektek:**

  Kisebb léptékű, a középtávú városi célok megvalósulását (horizontálisan) elősegítő akció. A város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, további hálózatos projektekkel egy együttműködő rendszer elemeit képezik.
- **Akcióterületi projektek:**

  Az önkormányzat és partnerei által az akcióterületen az elkövetkezendő években tervezett projekt az akcióterület fizikai, társadalmi-gazdasági és környezeti megújítása érdekében. Megvalósításával az adott akcióterületre vonatkozó célok elérhetők.

2.2 AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE

Az akcióterületek azok a fejlesztési gócpontok, a beavatkozások kiemelt célterületei, ahol egymással összefüggő beavatkozások valósulnak meg a meghatározott célok elérése érdekében. A kijelölt akcióterületek a jelenlegi és jövőbeli funkciók, illetve a fejlesztési igények alapján kerültek meghatározásra. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a tervezett fejlesztések megvalósíthatósága és a középtávú célokhoz való illeszthetősége szempontjából az akcióterületek csak egyfajta koncentráltságot jeleznek, az akcióterületen kívül jelzett projektek ugyanolyan fontos szereppel bírhatnak a város jövőképe szempontjából.

Az előzetes egyeztetések alapján, a város területén hat fejlesztési akcióterület került kijelölésre, ezek a következőek:

- Belváros
- Bányász lakótelep
- Ipari terület
- Felsőváros
- Alsóváros
- Szabadidő és rekreációs városrész

2.2-1. ábra. Akcióterületek kijelölése

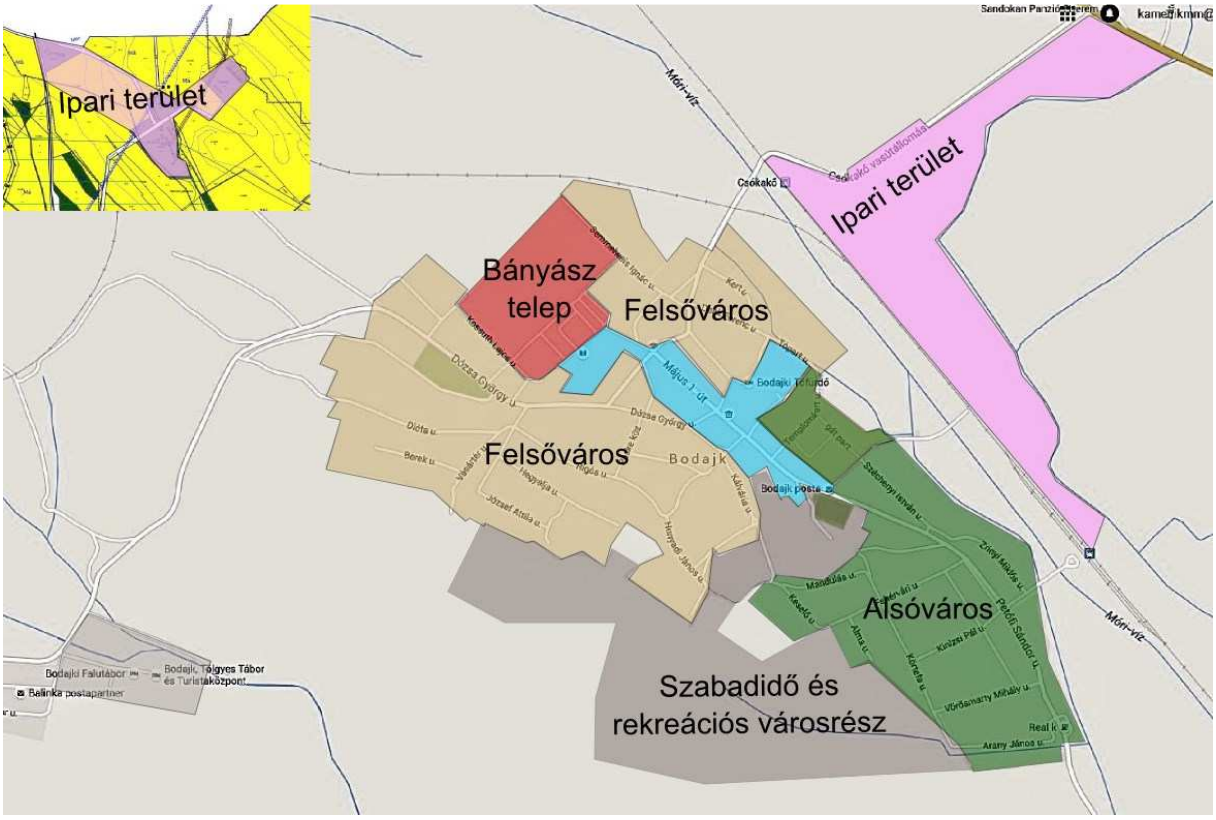

Az akcióterületek kijelölésében a fejlesztési szükségleteken túl azok megvalósíthatóságának feltételei, nem utolsó sorban a majdani pályázati jogosultsági kritériumoknak való megfelelés is szerepet játszik. Emiatt a tervezés jelenlegi fázisában – figyelemmel az uniós pályázatai lehetőségekre vonatkozó jelenleg még hiányos információkra is – az akcióterületek lehatárolása még nem tekinthető véglegesnek, inkább csak azok jellegének és elhelyezkedésének kijelölése történik meg indikatív jelleggel. A konkrét fejlesztések kidolgozása során ezek még pontosításra kerülhetnek.

Fontos kiemelni azt is, hogy a korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégia akcióterület központúságával szemben a jelen stratégia nem zárja ki az akcióterületen kívüli fejlesztések szükségességét, létjogosultságát sem. A tervezési munka során beazonosított fejlesztési elképzelések között több olyan pontszerű beavatkozás, vagy a város területén hálózatosan megvalósítandó fejlesztés is szerepel, amelyek nem, vagy egyidejűleg több akcióterületre van hatással, ennek ellenére a városi stratégia szempontjából kulcsfontosságú lehet, ilyenek a hálózatos, illetve az egyéb projektek.

Az egyes akcióterületek bemutatása

2.2.1 Akcióterület: Belváros (BVAT)

2.2-2. ábra. Bodajk Belváros

Az akcióterület indikatív lehatárolása: a postától Ady Endre utcáig a Petőfi Sándor u. kétoldali telkek határa, Ady Endre u. Tópart u. Deák Ferenc u. Petőfi Sándor u. 39-től a jobboldali telkek határa, Május 1 útig, Május 1 u. kétoldali telkek határa, Táncsics Mihály u.-ig, Kossuth Lajos u. baloldali telek határa, Kisköz u., Dózsa György u. Kálvária u. Ez közel azonos a KSH városrészi meghatározásával.

Jellemzői: Az akcióterület a város legfontosabb, legjellegzetesebb épületeit, turisztikai látványosságait magában foglaló területe, amely egyben számos közszolgáltatásnak és egyéb funkciónak is helyet ad. A terület jelentős zöldfelületeket is magában foglal, közlekedés szempontjából is az egyik legforgalmasabb része a városnak.

Fő fejlesztési célok az akcióterületen: A városközpontban tervezett beavatkozásokkal elérendő célok a közlekedés, azon belül a kerékpáros és gyalogos közlekedés korszerűsítése, biztonságosabbá tétele, a parkolási kapacitások bővítése. Az infrastruktúra elemek korszerűsítése, a közvilágítási városkép javítása. Cél, hogy a városközpont kereskedelmi, szolgáltató funkcióinak minősége javuljon, a városban lakók könnyebben érjék el ezeket. A városközpont a turisztikai forgalom lebonyolításának kulcsterülete is, az ehhez kapcsolódó fejlesztések is fontos céljai a következő időszaknak.

Az akcióterületen tervezett legfontosabb beavatkozások indikatív listája:

- Tófürdő fejlesztése és városi strandfürdő létrehozása
- Fürdőturizmus és egyházi turizmus fejlesztése.
- Új óvoda építése, bölcsődei csoportok fejlesztése
- Hit és művészet, művészeti szakközépiskola fejlesztési projekt.
- Védőnői szolgálat működési feltételeinek javítása
- A meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése
- Bodajk mint „intelligens klímatudatos város", e-közigazgatás fejlesztése
- Közszolgáltatási feladat- és hatáskörökhöz illeszkedő intézményrendszer
- Kereskedelmi és szolgáltató központ létesítése, bevásárló központ. (CBA)
- Bodajkon központban városi piac létesítése
- A belvárosi utcakép fejlesztése: utcabútorok kihelyezése, névtáblák, KRESZ tükrök, szeméttartók
- A városi közvilágítás látványának javítása, légvezetékek földkábelesítése (belváros)
- Belvárosi étterem létrehozása
- A városon belüli kerékpárút-hálózat fejlesztése
- Belvárosi parkolóhelyek bővítése.
- Mozi épületének felújítása funkcióinak bővítése

2.2.2 Akcióterület: Ipari terület (ITAT)

Az akcióterület indikatív lehatárolása: A vasút és a 81-es főút közti ipari és mezőgazdasági terület közelítően megegyezik a KSH adatai alapján Ipari Területi városrésszel, de egybefüggően eléri a 81-es főutat. A másik terület a 8216-os Mór - Zirci összekötő út mellett Bodajk külterületi határán lévő ipari terület összekötve a régi mezőgazdasági részben felhagyott telepekkel.

Jellemzői: A terület magja jelenleg is pár vállalkozásnak ad helyet, a város gazdasági élete szempontjából kulcsfontosságú terület. A terület előnye a mellette végig húzódó úthálózat és a vasút hálózat könnyű elérése. Az egyik terület határa a 81-es főút, melynek bővítésére figyelni kell, mert a Csókakő-Bodajki leágazó csomópont jelentős területet igényel, amely az ipari területre esik. A hosszant elnyúló terület közművesítése is gondot okozhat. A 8216-os Mór - Zirci összekötő úti résznél a tulajdon viszonyok tisztázatlanságával kell számolni, de előnye hogy a terület Mór felől is könnyen elérhető, könnyebb kapcsolódása lehetne a móri ipari területtel, illetve mezőgazdasági termelés esetén a móri piacon való megjelenés is egyszerű.

Fő fejlesztési célok az akcióterületen: A terület hosszútávon is Bodajk legfontosabb ipari-, szolgáltató tevékenységeinek helyet adó része. A beavatkozásokkal cél az itt működő vállalkozások számának bővítése, új betelepülők számára fejlesztési terület kialakítása és a város más részeiből ide költöztetni a városi életet esetleg zavaró helyi vállalkozásokat. Az infrastrukturális fejlesztések megvalósítása mellett cél, a magas minőségű foglalkoztatást lehetővé tevő képzési rendszerek bevezetése és az itt működő vállalkozások versenyképes működését támogató egyéb szolgáltatások megvalósítása is.

2.2-3. ábra. Bodajk iparterület

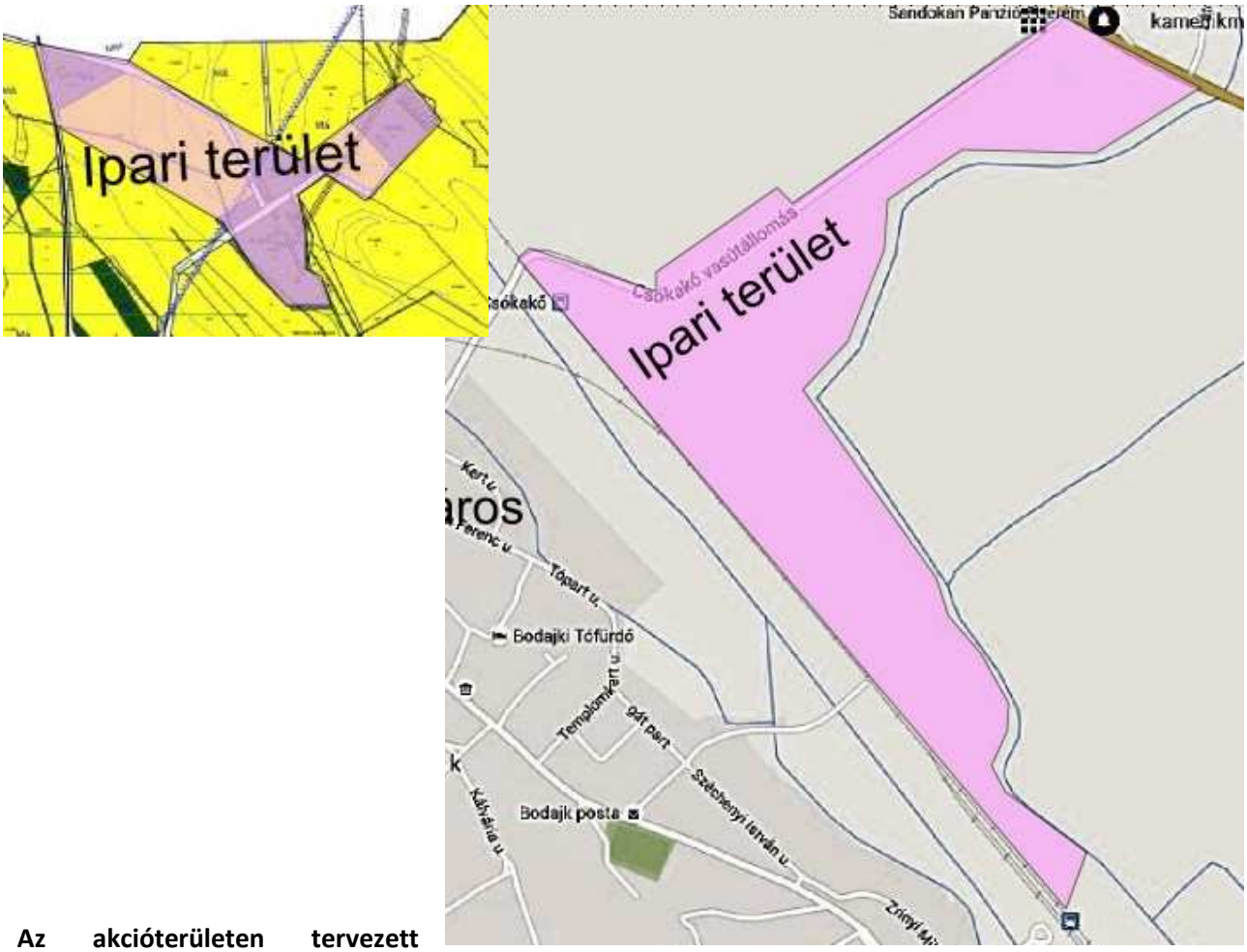

Az akcióterületen tervezett beavatkozások indikatív listája:

- A 81-es főút melletti iparterületek infrastrukturális fejlesztése.
- A 8216-os Mór - Zirci összekötő út melletti ipari terület infrastrukturális fejlesztése.
- Foglalkoztatás bővítő programok támogatása, munkaerő mobilitási képzés
- Biointenzív mezőgazdasági szerveződés létrehozása, közös gép telephely és tároló kapacitások, logisztikai bázis létrehozása.
- A veszélyes hulladékgyűjtés rendszer fejlesztése, illegális hulladék lerakatok megszüntetése

Az akcióterülethez kapcsolódó egyéb fejlesztések:

- Új típusú támogatási rendszer kialakítása, magasan képzett fiatalok letelepítése érdekében,
- Székesfehérvár 81-es főúttal való megközelíthetőségének javítása.

2.2.3 Akcióterület: Bányász lakótelep (BLAT)

Az akcióterület indikatív lehatárolása: A Bányász lakótelep, Semmelweis u. belterületi határ, Dózsa György u. alapvetően a Felsővároshoz tartozna, kiemelését ebből a városrészből az egyedi fejlesztési igénye indokolja.

Jellemzői: Az akcióterületen 1950-es években épült emeletes házak a kor akkori igényei szerint korszerűek voltak. A környező bányász településeken épített lakótelepek leromlott állagától eltérően

az akcióterület épületei jó állapotúak. A házakat rendezett környezet, egy részüket korszerű nyílászárók, fűtési rendszerek jellemzik, de energetikai szempontból, különösen a falak hő átadó képessége problémát jelent.

A városrész közmű ellátottsága (víz, gáz, szennyvíz elvezetés) közel 100%-ban kiépített. Az akcióterületen találhatóak kiskereskedelmi üzletek, illetve vendéglátó helyek, amelyek képesek kielégíteni a lakosság ilyen irányú igényeit.

Az akcióterületen található óvoda és általános iskolai intézmény. A három csoporttal működő Zengő óvoda fenntartása kistérségi társulás keretében Pusztavám, Fehérvárcsurgó, Kincsesbánya, Isztimér, Söréd, Magyaralmás község önkormányzatával együtt működik. A Zengő Óvoda fenntartói jogát a Móri Többcélú Kistérségi Társulás gyakorolja.
Az általános iskola a KLIK fenntartásában működik. Az általános iskola egyedi pedagógiai profilját a nemzetiségi német nyelvoktatás, illetve második nyelvként az angol nyelv általános oktatása jelenti. Az iskola kapcsolódik a sportcentrumhoz is.

2.2-4. ábra. Bányász lakótelep

Fő fejlesztési célok az akcióterületen: A fejlesztések célja a településrész turisztikai potenciáljának jobb kihasználása, szervesebb bekapcsolása a város és a térség turisztikai forgalmába. Cél, hogy az ide érkező turistákat minél egységesebb megjelenés fogadja és a pincék jól megközelíthetőek legyenek, az egyre népszerűbb rendezvények sikeresen valósuljanak meg.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások indikatív listája:

- Ifjúság és sport kapcsolatának erősítése, sportcentrum fejlesztése és működtetésének kiszélesítése.
- Szociális célú város rehabilitáció Bányász lakótelep energetikai korszerűsítése

Az akcióterülethez kapcsolódó egyéb fejlesztések:

- Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése
- Egészséges életmód nevelési program.
- A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása
- Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése
- Városon belüli utak és járdák felújítása

- A városi sportélet és rendezvények támogatása

2.2.4 Akcióterület: Alsóváros (AVAT)

2.2-5. ábra. Alsóváros

Az akcióterület indikatív lehatárolása: A KSH városrészi meghatározásánál a Kertváros részhez tartozik. A Mandulás u. Gesztenyés u. és belvárosi határtól Kincsesbánya felé eső belterületi rész.

Jellemzői: Az akcióterületen található a Lila Akác Idősek Otthona háza. A beépítés részben falusias, részben kertvárosias, a Móri víz felé eső területek forrás és belvíz veszélyesek, különösen a Gátpart utca környékén és ez külön figyelmet érdemel.

Fő fejlesztési célok az akcióterületen: Az Idősek Otthona háza szolgáltatások körének bővítése, azok feltételeinek javítása. Időskorú ellátás fejlesztése, kapacitásainak bővítése. A forrás, belvíz veszélyeztetett területeken, a probléma feltárása, és hasznosított felhasználás és megelőzés kidolgozása.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások indikatív listája:

- Karsztvíz források kezelése, belvíz elvezetések megoldása.
- Idősek bentlakásos és nappali ellátásának fejlesztése, nyugdíjasház bővítése.

Az akcióterülethez kapcsolódó egyéb fejlesztések

- Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése
- Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése

- A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása
- Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése
- Városon belüli utak és járdák felújítása

2.2.5 Akcióterület: Felsőváros (FVAT)

2.2-6. ábra. Felsőváros

Az akcióterület indikatív lehatárolása: A KSH adatai alapján megegyezik a Kertváros városrészhez tartozik inkább tradicionális elkülönítése van az Alsóvárostól. A bányász lakótelep és a belváros két részre vágja, viszont jó kapcsolata van a szabadidő és rekreációs városrésszel.

Jellemzői: A Felsőváros, a város többi akcióterület nélküli fennmaradó területét jelenti, nem igazán található különbség ezen terület építészeti jellegzetességeiben, illetve társadalmában. Többségében családi házas, falusias beépítés a jellemző. A nyugati oldalán kijelölt üdülő terület még nem igazán fejlődött ki. A városon belül vita van a É-NY-ra eső különleges mezőgazdasági üzemi terület és a kereskedelmi, szolgáltató terület miatt.

Fő fejlesztési célok az akcióterületen: A területen levő épületállomány színvonalának megőrzése, energiaigényének, fenntartási költségeinek csökkentése az épített és természeti környezet minőségének javítása. Az itt élők életminőségének javítása, a közszolgáltatások minőségének fejlesztése, közösségfejlesztés. A foglalkoztatási helyzet javítása érdekében képzési programok, a szociális gazdaság adta lehetőségek kihasználást segítő projektek megvalósítása.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások indikatív listája:

- Külterületi földutak stabilizálása, Semmelweis utca mentesítése mezőgazdasági gépektől

Az akcióterülethez kapcsolódó egyéb fejlesztések:

- Mezőgazdasági vállalkozások diverzifikált fejlesztésének segítése szervezése.
- Klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást oktató programok, támogatása.
- Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése
- Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése
- Bodajkon a térségi kerékpárút-hálózatfejlesztése Bakonytól a Vértesig kerékpárút bodajki szakaszán. Székesfehérvár – Mór közötti összeköttetés.
- Környezetkímélő agrártermelés segítése
- A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása
- A használaton kívüli ingatlanok funkcióval való megtöltése
- Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése
- Városon belüli utak és járdák felújítása

2.2.6 Akcióterület: Szabadidő és rekreációs városrész (SZAT)

2.2-7. ábra. Szabadidő és rekreációs városrész

Az akcióterület indikatív lehatárolása: A kastélypark és ettől D-NY-ra eső külterület rész, valamint a Balinka határán lévő két tábor elkülönülten, a város belső magjától jelentős távolságra található.

Jellemzői: A közszolgáltatások jelentős része néhol nehezebben érhető el. A táji adottságok sok új eddig kihasználatlan lehetőséget nyújt, a fejlesztés alapja, hogy különböző vállalkozások bevonásával kellene hasznossá és vonzóvá tenni a városrészt. ha sikerül a Tófürdő fejlesztése és üzemeltetése akkor a jelzett területekkel egész napos élmény programot lehet biztosítani, és ez kihatással lehet majd a vendégéjszaka számra és ezzel együtt a turizmus további fejlődésére.

Fő fejlesztési célok az akcióterületen: Az egész terület kulcsa a kastély körüli területek tulajdonviszonyának megváltoztatása. Korábban ennek a területnek az értékesítésével az Önkormányzat azt remélte, hogy jelentős magántőke befektetés elősegíti a turisztikai hasznosulását a területnek, de ez vagy a nem megfelelő tulajdonos miatt, vagy a nem megfelelő fejlesztési elképzelés miatt nem valósult meg. Jelenleg a kastélypark közcélú hasznosítása, és a kastély új funkcióval való megtöltése biztosítana további lehetőségeket. Így előtérbe kerülhetne egy „Bodajki

három domb tematikus fejlesztési" elképzelés, mely a Kálvária domb, a Kesellő-hegy és a Kis-hegy egy-egy téma körüli fejlesztésével egy kis túra útvonalat biztosítana, kiegészítve parkolóval, vendéglátóhellyel. A területen sportolási és pihenési részt is ki lehet alakítani. A bodajki sípálya a viszonylag kevés havas nap miatt és a nem túl hosszú pálya szakasz miatt, nem biztosította annak lehetőségét, hogy jól karbantartott sífelvonót lehessen üzemeltetni. A területen inkább megvalósíthatóvá válik a tavasztól télig tartó sportolást és szórakoztatást nyújtó lehetőségek, kalandpark, nyári bob pálya stb. A Gaja völgyi táborok ésszerű fejlesztése, a kerékpáros túrizmushoz kötése is sok új lehetőségeket rejteget. Az egész terület viszonylag szerény beruházással is jelentősen növelhetné turisztikai vonzerejét.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások indikatív listája:

- Bodajk kulturális örökségvédelem, "Három domb" tematikus fejlesztése (utcabútor, környezet parkosítása)
- Lamberg kastély és park önkormányzati tulajdonba vétele.
- Bodajk kulturális örökségvédelem, Lamberg kastély felújítása
- Rendezvény és fesztiváludvar építése
- Bodajki sípálya téli nyári használatának fejlesztése, bob-pálya, kalandpark.

Az akcióterülethez kapcsolódó egyéb fejlesztések:

- A városi turisztikai marketingtevékenységek támogatása, turisztikai központ
- Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése
- Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése
- Turisztikai rendezvények támogatása
- Bodajkon a térségi kerékpárút-hálózatfejlesztése Bakonytól a Vértesig kerékpárút bodajki szakaszán. Székesfehérvár – Mór közötti összeköttetés.
- Egészséges életmód nevelési program.
- Városon belüli utak és járdák felújítása
- A városi sportélet és rendezvények támogatása

2.3 A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK BEMUTATÁSA

Az ITS középtávú, operatív jellegű stratégia, így az rögzíti azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, programok) indikatív listáját, melyek a célok eléréséhez szükségesek. Az operatív jelleg azonban nem jelenti azt, hogy a beavatkozások már a majdani megvalósításhoz szükséges részletességgel lennének kidolgozva, és azt sem, hogy a célok eléréséhez szükséges projektek felsorolása teljes körű lenne. A stratégia ezért megfogalmazza azon tevékenységek szükségességét is, amelyek a már meglevő, de még csak ötlet szinten álló, ezért továbbfejlesztendő elképzelésekre vonatkozik, emellett javaslatot tesz új (kidolgozandó) projektekre is, ahol a célok eléréséhez ezekre szükség van.

A tervezési útmutató értelmében a projekteket (projektjavaslatokat) három típusba célszerű besorolni:

- A **kulcsprojektek** azok a fejlesztések, amelyek valamely (akár több) középtávú stratégiai cél elérésének alapvető feltételét képezik, azaz olyan projektek, aminek esetleges elmaradása esetén az adott cél nem vagy csak kismértékben érhető el. A kulcsprojektek jellemezően nagyobb volumenű (nagyobb költségigényű) projektek, és megvalósulásuk előfeltétele lehet más tervezett fejlesztéseknek, vagy azok hatásai érvényesülésének.
- A **hálózatos projektek** több egymáshoz kapcsolódó, azonos jellegű, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjedő (vagy akár a város határain túlmutató), egymással összefüggő projektelemekből álló fejlesztések (pl. kerékpárforgalmi hálózat részeként kerékpárutak építése, közintézmények energetikai célú beruházásait tartalmazó projektek). Az egyes projektelemek külön-külön is megvalósíthatók, ugyanakkor a város fejlesztése szempontjából hatással vannak egymásra, megvalósításuk ütemezetten történhet. Azonos jellegük miatt jelen stratégiában nem egyedi projektelemenként, hanem az azonos típusú projektelemekből álló projektcsomagként kerülnek bemutatásra.
- Az **akcióterületi projektek** olyan térben koncentrált (az egyes akcióterületeken végbemenő) és egymással összehangolt projektek, amelyek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra. Egymásra szinergikus hatást fejtenek ki, azaz az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.[1]

A három projekttípus között természetesen lehetnek átfedések, így pl. az akcióterületi projektek között megjelenhetnek kulcsprojektek, vagy hálózatos projektek (projektelemek) is.

Figyelembe kell venni a következő fontos követelményeket is. Ha valamelyik projektek érinti a KDT VIZIG kezelésében lévő Mór-Bodajki vízfolyást, a 83/2014. (III. 14) Korm. rendeletet, a 147/2010. (IV. 29) Korm. rendeletet, a 30/2008. KvVM rendeletet figyelembe kell venni a fejlesztések előkészítésénél.

Ugyancsak az előkészítés szakaszában válik fontossá a régészeti területek illetve régészeti lelőhelyek érintése a fejlesztéssel. Jelenlegi tervezett projektek jelentős része nem indukál régészeti előkészítést, azok, amelyek új területen építési beruházással járnak, a tervezés fázisában kötelezően régészeti egyeztetésre kell, hogy kerüljön. Azok az új fejlesztési területek, amelyek tervezve vannak, jelenleg még tulajdonilag nem az önkormányzaté. Ha a tulajdonviszonyok rendezve lesznek, akkor készül a területre örökségvédelmi hatástanulmány és értékvédelmi terv.

A stratégiában azonosított, vagy javasolt projektek fenti kategóriák szerinti besorolását, illetve e projektek egyes stratégiai célokhoz való hozzájárulását a következő táblázat foglalja össze.

[1] Az akcóterületi projekt nem feltétlenül esik egybe az előző fejezetben felsoroltakkal, miután ott csupán a megvalósítás fizikai helyszíne volt a csoportosítás alapja, nem pedig a projektek funkciójuk, jellege.

2.3.1 Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi célok kapcsolata

Stratégiai cél	Kulcsprojekt	Hálózatos projekt	Akcióterületi projekt	Egyéb projektek
G1. Beruházást vonzó iparterületek kialakítása	A 81-es főút melletti iparterületek infrastrukturális fejlesztése.		A 8216-os Mór - Zirci összekötő út melletti ipari terület infrastrukturális fejlesztése.	Foglalkoztatás bővítő programok támogatása, munkaerő mobilitási képzés
				Idős foglalkoztatás rendszerének kialakítása
G2. Korszerű mezőgazdasági termelés			Biointenzív mezőgazdasági szerveződés létrehozása, közös gép telephely és tároló kapacitások, logisztikai bázis létrehozása.	Mezőgazdasági vállalkozások diverzifikált fejlesztésének segítése szervezése.
				Klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást oktató programok, támogatása.
G3. Turisztikai adottságok jobb kihasználása	Tófürdő fejlesztése és városi strandfürdő létrehozása	Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése	Fürdőturizmus és egyházi turizmus fejlesztése.	A városi turisztikai marketingtevékenységek támogatása, turisztikai központ
		Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése		Humán erőforrás fejlesztés a turizmusban e-kereskedelem fejlesztéssel
		Turisztikai rendezvények támogatása		
		Bodajkon a térségi kerékpárút-hálózatfejlesztése Bakonytól a Vértesig kerékpárút bodajki szakaszán. Székesfehérvár – Mór közötti összeköttetés.		

Stratégiai cél	Kulcsprojekt	Hálózatos projekt	Akcióterületi projekt	Egyéb projektek
T1. Oktatás fejlesztés	Új óvoda építése, bölcsődei csoportok fejlesztése		Hit és művészet, művészeti szakközépiskola fejlesztési projekt.	Egészséges életmód nevelési program.
			Ifjúság és sport kapcsolatának erősítése, sportcentrum fejlesztése és működtetésének kiszélesítése.	
T2. Egészségügy fejlesztése			Védőnői szolgálat működési feltételeinek javítása	Egészségügyi szolgáltatások bővítése,
T3. Biztonság fejlesztése			Térfigyelő-kamerarendszer kiépítése veszélyeztetett területeken	A rendőrőrs tűzoltóság, polgárőrség fejlesztése.
T4. Közszolgáltatások fejlesztése	Bodajk mint „intelligens klímatudatos város”, e-közigazgatás fejlesztése	A meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése	Közszolgáltatási feladat- és hatáskörökhöz illeszkedő intézményrendszer	
		Hírközlés, Internet fejlesztés elősegítése		

Stratégiai cél	Kulcsprojekt	Hálózatos projekt	Akcióterületi projekt	Egyéb projektek
K1. Természeti környezet védelme	Karsztvíz források kezelése, belvíz elvezések megoldása.	A veszélyes hulladékgyűjtés rendszer fejlesztése, illegális hulladék lerakatok megszüntetése		
		Környezetkímélő agrártermelés segítése		
		Felszíni vízkészlet gazdálkodás, csapadékvíz elvezetés javítása.		
K2. Kulturális örökség és hagyományok védelme	Lamberg kastély és park önkormányzati tulajdonba vétele.		Bodajk kulturális örökségvédelem, "Három domb" tematikus fejlesztése (utcabútor, környezet parkosítása)	
			Bodajk kulturális örökségvédelem, Lamberg kastély felújítása	
K3. Megújuló energiák hasznosítása		A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása	Szociális célú város rehabilitáció Bányász lakótelep energetikai korszerűsítése	
		Középületek energiahatékonysági beruházásai, idős otthon, egészségház		

Stratégiai cél	Kulcsprojekt	Hálózatos projekt	Akcióterületi projekt	Egyéb projektek
É1. Épített környezet fejlesztése	Kereskedelmi és szolgáltató központ létesítése, bevásárló központ. (CBA)	A használaton kívüli ingatlanok funkcióval való megtöltése	Bodajkon központban városi piac létesítése	Új teljes körű település rendezési terv készítése
	Belvárosi étterem létrehozása	Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése	A belvárosi utcakép fejlesztése: utcabútorok kihelyezése, névtáblák, KRESZ tükrök, szeméttartók	
			A városi közvilágítás látványának javítása, légvezetékek földkábelesítése (belváros)	
			Idősek bentlakásos és nappali ellátásának fejlesztése, nyugdíjasház bővítése.	
É2. Közlekedés fejlesztése	A városon belüli kerékpárút-hálózat fejlesztése	Székesfehérvár 81-es főúttal való megközelíthetőségének javítása	Külterületi földutak stabilizálása, Semmelweis utca mentesítése mezőgazdasági gépektől	
		Városon belüli utak és járdák felújítása	Belvárosi parkolóhelyek bővítése.	
É3. Közösségi élet	Mozi épületének felújítása funkcióinak bővítése		Bodajki sípálya téli nyári használatának fejlesztése, bob-pálya, kalandpark.	A városi sportélet és rendezvények támogatása
	Rendezvény és fesztiváludvar építése			

2.3.2 Az egyes projektek rövid bemutatása

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PG1	A 81-es főút melletti iparterületek infrastrukturális fejlesztése.	Az Ipari terület továbbfejlesztése, annak bővítése, a meglévő iparterületeken az infrastrukturális igények kielégítése, az utak felújítása, közvilágítás és a közművek fejlesztése. Közvetlen a 81-es főút mellett a fejlesztésnél figyelembe kell venni az út csomóponti fejlesztésének helyigényét. Előnye a területnek, hogy a 81-es csomópontról bevezető útról közvetlenül lehet elérni a leendő vállalkozások telephelyét. A város életére jelentős hatással vannak az ipari vállalkozások, amelyek ezen a területen helyezkednek el.	A meglévő és az odatelepülni kívánó vállalkozások számának, termelő-képességének növelése.	ITAT	Egy lakosra jutó nettó jegyzett tőke alakulása eFt	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat, Vállalko-zások
PG2	A 8216-os Mór - Zirci összekötő út melletti ipari terület infrastrukturális fejlesztése.	A KKV szektor és a mezőgazdasági üzemek fejlődési lehetőségét biztosítja, hiányzó szolgáltatásoknak telephely lehetőséget biztosít. Előtérbe kerül a mezőgazdasági üzemi területek ésszerű fejlesztése, mezőgazdasági inkubációs telepet lehet létrehozni. A nem használt épületek felújítása, bővítendő területen tereprendezés, közmű és útépítés.	A meglévő és az odatelepülni kívánó vállalkozások számának, termelő-képességének növelése.	ITAT	Infrastruktúrával ellátott iparterület nagysága m2	növekedés	Vállalko-zások Bodajk Város Önkor-mányzat,
PG3	Foglalkoztatás bővítő programok támogatása, munkaerő mobilitási képzés	A gyorsan változó világban a vállalkozások rugalmassága biztosítja fennmaradásukat. Ez megköveteli, hogy a munkaerő is könnyen átcsoportosítható legyen különböző feladatokra. Támogatott foglalkoztatási tevékenységek infrastruktúrájának fejlesztése.	A foglalkoztatottak számának növelése	Egyéb	Foglalkoztatás bővítő programok száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PG4	Idős foglalkoztatás rendszerének kialakítása	Bodajk lakosságának közel 15%-a 65 év feletti. Az aktív koruknak tapasztalatuknak megfelelő foglalkoztatásuk, jelenleg hiányzó szolgáltatási munkaerő potenciált is jelenthet. Az idősek munkába való bevonása javít életkörülményeiken, egészségük karbantartásán. Kedvezményezett időskori foglalkoztatás.	Lakosság közérzetének javítása, aktív cselekvő öregkor biztosítása	Egyéb	A 65 év feletti lakosok foglalkozta-tottsági aránya %	növekedés	KKV, Bodajk Város Önkor-mányzat
PG5	Új típusú támogatási rendszer kialakítása, magasan képzett fiatalok letelepítése érdekében	A helyzetfeltárás egyik megállapítása a városi fiatalság megtartásának problémája. A városhoz kötődést ösztöndíj rendszerrel kell elősegíteni. A középfokú oktatásban a gazdaság igényeihez igazodó képzéseken tanulók részére ösztöndíjrendszer kialakítása. Emellett a felsőoktatásban tanulók Bursa Hungarica ösztöndíjának támogatása. A magasan képzett fiatalok letelepedését, olyan rendszerrel kell biztosítani, amely lehetővé teszi a kezdők mielőbbi lakáshoz jutását és a kezdés időszakában jelentkező pénzügyi terheket hosszabb távra ossza szét.	Városi lakosság fiatalítása	Egyéb	ösztöndíjasok száma fő	növekedés	Vállal-kozások, KKV, Bodajk Város Önkor-mányzat
PG6	Biointenzív mezőgazdasági szerveződés létrehozása, közös gép telephely és tároló kapacitások, logisztikai bázis létrehozása.	A jelenlegi mg. ösztönzési rendszer, nem ösztönöz munkaerő igényes termelésre, így csak pár tulajdonosnak nyújt megélhetést. A bio termelés sokkal nagyobb hozzáadott értéket képvisel, több foglalkoztatottal, ésszerű szervezettel.	Mezőgazdasági foglalkoztatottak számának növelése	ITAT	Mg.i foglal-koztatottak fő	növekedés	Vállal-kozások, KKV, Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PG7	Mezőgazdasági vállalkozások diverzifikált fejlesztésének segítése szervezése.	A PG6 projektnél is jeleztük az mg. ösztönzés hiányosságát. Fontos lenne, hogy az egyoldalú termelést kiszélesítsük, más növényi kultúrák, állattenyésztés, különböző válfajaival. Ez foglalkoztatás növelő, de hozzáadott értéket is növelő fejlesztés lenne.	Bodajkon a mg. –gal foglalkozó vállalkozások széles spektrumú termelése.	Egyéb	Termelt mg. termékféleség száma db	növekedés	Mg. vállalko-zások
PG8	Klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást oktató programok, támogatása.	A szélsőséges időjárási események egyre jobban igazolják a globális felmelegedést. Ez a változás a mg. termelésre is kihat, amire tudatosan kell készülni. A mg. termelők felkészítése a termelési kultúra fokozatos váltására.	Új termelési módok megismerése	Egyéb	Oktató előadások száma db	5 db	Mg. vállalko-zások Bodajk Város Önkor-mányzat
PG9	A városi turisztikai marketingtevékenységek támogatása, turisztikai központ	A városi arculattervezés, integrált marketingstratégia kialakítása, reklámanyagok létrehozása, turisztikai programcsomagok kialakítása.	A városi arculat kialakítása, a turisztikai potenciál és a vendégéjszakák számának növelése	Egyéb	Látogatók száma a városban db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PG10	Humán erőforrás fejlesztés a turizmusban e-kereskedelem fejlesztéssel	A városba látogató turisták számának növeléséhez kell. A turistákkal való foglalkozást csak jól képzett munkaerő tudja megfelelően ellátni. Marketing és speciális oktatás.	Turisztikai bevételek, és foglalkoztatottság növelése	Egyéb	Idegenforgalmi adó bevétel	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat Civil szervezé-tek

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PG11	Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése	A turizmusfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek a városba látogató turisták számának növelését szolgálják. Az egyes rendezvények alkalmával nincs elegendő szálláshely és ez csökkenti a turisztikai vonzerőt. Fontos lenne hivatásturizmusnak megfelelő szálláshely biztosítása. Szálláshely bővítés, minőség javítás.	A térségben eltöltött vendégéjszakák számának növelése	Hálózatos	Vendég-éjszakák száma db	növekedés	Vállalkozá sok, lakosság
PG12	Tófürdő fejlesztése és városi strandfürdő létrehozása	Régi hagyományaira alapozva a tófürdő felújítása, környezetének strandolásra és pihenésre való kialakítása, vízminőség javítása.	Térségben kiemelkedő fürdőhely kialakítása	BVAT	Fürdésre alkalmas napok száma nap	150	Bodajk Város Önkor-mányzat
PG13	Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése	A turizmusfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek a városba látogató turisták számának növelését szolgálják. Ennek alapvető feltétele a tájékozódást elősegítő eszközök elhelyezése, táblák és információs pontok létrehozása.	A városba látogató turisták elégedett-ségének növelése a tájékozódási lehető-ségek rendelkezésre állásával kapcsolatosan	Hálózatos	Információs pontok száma db	növekedés	Vállal-kozások.
PG14	Turisztikai rendezvények támogatása	A turizmusfejlesztéshez attrakciók és látványosságok kellenek. A szép természeti adottságaival és szolgáltatásával ez a projekt a városba látogató turisták számát növelheti. Turisztikai szempontból a terület túraútvonal részét képezheti.	Turisztikai bevételek, és foglalkoztatottság növelése. A térség turisztikai kínálatának bővítése	Hálózatos	Idegenforgalmi adó bevétel	növekedés	Bodajk Város Önkormá nyzat,

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PG15	Bodajkon a térségi kerékpárút-hálózatfejlesztése Bakonytól a Vértesig kerékpárút bodajki szakaszán. Székesfehérvár – Mór közötti összeköttetés.	A térséget érintő folyamatban lévő és tervezett kerékpárutak kiépítése során Bodajk bekapcsolása a fő kerékpárútvonalakba, mely kerékpárral is könnyen megközelíthetővé teszi a várost. Csókakő – Bodajk közötti kerékpárút kiépítése. Bodajk Kincsesbánya közötti kerékpárút kiépítése.	A térség kerékpáros forgalmának növelése és a kerékpár-turizmus fejlesztése	Hálózatos	Kerékpárút hossz km	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PG16	Fürdőturizmus és egyházi turizmus fejlesztése.	Fürdőző és egyházi turisták tartós elhelyezését szolgáló létesítmények kialakítása.	A városba látogató turisták több vendégéjszakát töltsenek itt	BVAT	Vendégéjszakák száma a városban db	növekedés	Egyházak, Bodajk Város Önkor-mányzat
PT1	Új óvoda építése, bölcsődei csoportok fejlesztése	Bodajk településeken az óvodai férőhelyek száma és a demográfiai mutatók alapján középtávon ha figyelembe vesszük az itt kialakítandó bölcsődei csoportokat nem megoldott az óvodai feladatellátás biztosítása. Csoportszobák számának növelése, kapcsolódó eszközbeszerzések, korszerűsítési munkák. A bölcsődei fejlesztés elengedhetetlen, ha magasan képzett nők gyerekvállalását kívánjuk segíteni. Csoportszobák számának növelése, kapcsolódó eszközbeszerzések, korszerűsítési munkák.	Fiatalok gyermek vállalásához és neveléséhez jó szociális szolgáltatás biztosítani	BVAT	Óvodai, bölcsődei férőhely száma fő	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PT2	Hit és művészet, művészeti szakközépiskola fejlesztési projekt.	Az egyre népszerűbb Művészeti Szakközépiskola feladatainak ellátását, csak eszköz és építmény kapacitás növelésével tudja megoldani.	Igényeknek megfelelő építmény és eszköz biztosítása	BVAT	Középiskolások száma fő	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT3	Egészséges életmód nevelési program.	A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében elengedhetetlen az új kutatások eredményeinek megismerése az életmódról, de ezt nem csak az iskolai tanítással kell megoldani, fontos a felnőttek képzése is.	Egészséges életmód ismereteinek terjesztése.	Egyéb	Előadások száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT4	Ifjúság és sport kapcsolatának erősítése, sportcentrum fejlesztése és működtetésének kiszélesítése.	A jelenlegi sportlétesítmények kialakításuk miatt korlátozott mértékben használhatók. Mind eszközeibe, mind építményeiben szükséges a felújítás.	Sportolási lehetőségek folyamatos biztosítása	BLAT	Sportklubok száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT5	Egészségügyi szolgáltatások bővítése,	A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében az ellátórendszer infrastruktúrájának fejlesztésére van szükség. Másrészt nagy hangsúlyt kell helyezni a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szerepének erősítésére. A két túlterhelt háziorvos segítését jelenti, több szakorvosi rendelés biztosítása és felszerelésük korszerűsítése, eszköz beszerzése, kapcsolódó képzések.	Egészséges életvitel, jó színvonalú gyógyítás biztosítása	Egyéb	Egészségügyi szakszolgálatok száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PT6	Védőnői szolgálat működési feltételeinek javítása	A gyerekvállalást elősegíti a megfelelő védőnői tevékenység. A jelenlegi működési feltételek mellett nem lehet megfelelő tevékenységet biztosítani. Ezért a szolgálat elhelyezésén működési, feltételein javítani kell. Eszközbeszerzés, kapcsolódó képzések.	Fiatalok gyermek vállalásához és neveléséhez jó szociális szolgáltatás biztosítani	BVAT	Védőnői szolgálatra fordított fejlesztési összeg eFt	növekedés	Bodajk Városi Önkor-mányzat,
PT7	A rendőrőrs tűzoltóság, polgárőrség fejlesztése.	A település biztonsága attól is függ, hogy milyenek a biztonságot fenntartó szervezetek állapota. A rendőrőrs tűzoltóság, polgárőrség technikai színvonalának fejlesztése a kor igényei szerint, elősegíti a lakosság bizalmát, az adott szervezetek irányában.	A jó közbiztonság fenntartása és további növelése.	Egyéb	A Szolgálatokra fordított fejlesztési összeg eFt	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT8	Térfigyelő-kamerarendszer kiépítése veszélyeztetett területeken	A térfigyelő kamerák elhelyezése a városban. A jó közbiztonság fenntartásának és további növelésének egy korszerű eszköze. Jelentősen csökkenti a köztéri bűnesetek számát és segíti a rendfenntartó szervezetek munkáját.	A jó közbiztonság fenntartása és további növelése.	Hálózatos	Térfigyelő kamerák száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT9	A meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése	E területen jelentős előre haladás volt az elmúlt időszakban, de egy-két fontos létesítménynél még nem lehetett megoldani az akadálymentesítést. Ezek pótlását kell elvégezni.	Esélyegyenlőség biztosítása, mindenkinek	Hálózatos	Akadálymente-sített, létesítmények száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PT10	Bodajk mint „intelligens klímatudatos város", e-közigazgatás fejlesztése	Magas szintű és korszerű lakossági és vállalati e-szolgáltatások bevezetése révén lehetővé válik a közigazgatási ügyintézési idők, az ügyintézési folyamatban szereplők csökkentése. Az Önkormányzati informatikai fejlesztések, az intézmények működési hatékonyságának javítása segíti a rugalmas, a lakossági és vállalkozási igényekhez alkalmazkodó feladatellátást.	Intézményi hatékonyság javulása	BVAT	Határidő reklamációk száma db	csökkenése	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT11	Közszolgáltatási feladat- és hatáskörökhöz illeszkedő intézményrendszer	A jól működő közigazgatás és közszolgáltatások a lakossági és vállalkozói életminőség fontos elemei. A hatósági eljárások egyszerűsítése kedvező hátteret biztosít a vállalkozások letelepedésének, beruházásaik megvalósításának.	Közigazgatási feladatellátás színvonalának növelése	BVAT	Ipari fejlesztéshez kapcsolódó engedélyezési idő: nap	csökkenése	Bodajk Város Önkor-mányzat
PT12	Hírközlés, Internet fejlesztés elősegítése	Több hírközlés szolgáltató igyekszik fejleszteni hálózatát 4G illetve már 5G szintre. Ezek lehetőségeinek biztosítása.	Minél jobb hírközlési szolgáltatások biztosítása	Hálózatos	4G-s lefedettségű területek km2	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PK1	A veszélyes hulladékgyűjtés rendszer fejlesztése, illegális hulladék lerakatok megszüntetése	Bodajk területileg érinti a jelentős ivóvíz bázist szolgáltató karsztrendszert. A szabályozatlan veszélyes hulladék elhelyezése óriási károkat okozhat ebben a rendszerben. Veszélyes hulladékgyűjtés és kezelés rendszerének kialakítása és üzemeltetése.	A természet védelme az illegális hulladék lerakóktól	Hálózatos	Új veszélyes hulladék-gyűjtés és kezelési rendszer száma: db	1	Vállalko-zások. Bodajk Város Önkor-mányzat,

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PK2	Környezetkímélő agrártermelés segítése	Bodajk ivóvízbázis felett helyezkedik el, a mezőgazdaság által használt kemikáliák veszélyeztetik ezt a vízbázist, ezért fontos, hogy előtérbe kerüljön a környezetkímélő mezőgazdasági termelés.	Talajszennyezés mértékének csökkentése	Hálózatos	Környezetkí-mélő agrár-termelésbe bevont terület HA	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PK3	Felszíni vízkészlet gazdálkodás, csapadékvíz elvezetés javítása.	A felszíni vizek nem megfelelő elvezetése csökkenti a lakosság komfort érzetét, de a pangó vizek az ivóvíz bázisát is veszélyeztetik. Elengedhetetlen a befogadó vízfolyások fejlesztése, városon belüli elvezető rendszer felújítása.	Árvízmentes belterület biztosítása	Hálózatos	Felújított csapadék csatorna hossz m	növekedés	Vízügyi Igazgatóság Bodajk Város Önkor-mányzat,
PK4	Karsztvíz források kezelése, belvíz elvezések megoldása.	A karsztvíz szint emelkedésével újra megjelentek a források, ezek szabályozott kezelése és belvíz elvezetők kiépítése	Belvízmentes belterület biztosítása	Hálózatos	Kiépített belvíz elvezető rendszer száma db	növekedés	Vízügyi Igazgatóság BVÖ
PK5	Bodajk kulturális örökségvédelem, "Három domb" tematikus fejlesztése (utcabútor, környezet parkosítása)	A kálvária domb jelenleg is jelentős hitéleti tér. A Vesellő és a Kis hegy tematikus fejlesztésével növelhető a város turisztikai értéke. Az idősek komfortjának fokozására korszerű pihenőhelyek kilátó, szoborpark kialakítása..	Egyházi és kulturális terület védelme, új kiránduló területek fejlesztése	SZAT	A terület fejlesztésére fordított összeg Ft	növekedés	Katolikus egyház BVÖ
PK6	Lamberg kastély és park önkormányzati tulajdonba vétele.	Jelenleg úgy látszik, hogy a kastély magánkézbe adása nem biztosította ennek az értéknek a megmentését. BVÖ pályázatokkal még megmentheti a parkot és a kastélyt.	A terület önkormányzati tulajdonba vétele	SZAT	Az adott park átvétele db	1	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PK7	Bodajk kulturális örökségvédelem, Lamberg kastély felújítása	A kastély felújítása, új funkciókkal való megtöltése, turisztikai érdekességének megóvása.	A kastély megmentése	SZAT	Felújításra fordított összeg Ft	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PK8	A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása	OFP egyik kiemelt prioritása az energia hatékonyság javítása. Ez komoly megtakarítást jelent, a lakossági fogyasztásnál is. Lakossági épületek energetikai korszerűsítése (szigetelés, nyílászáró csere, gépészeti korszerűsítések), megújuló alapú energiatermelés berendezéseinek beépítése.	Energiatakarékos, és megújuló energia használatra nevelés és alkalmazás elősegítése	Hálózatos	Résztvevő magán ingatlanok száma db	növekedés	Lakosság, Bodajk Város Önkor-mányzat
PK9	Szociális célú város rehabilitáció Bányász lakótelep energetikai korszerűsítése	Energiatakarékos fejlesztések jelentősen csökkenthetik az egyes épületek költségét, ezáltal a lakosság életkörülményeit. Az itt lévő épületek szerkezete alacsony energetikai színvonalat képvisel. Ennek javítása szigeteléssel, nyílászáró cserével, esetleg, megújuló energia alapú termelő rendszerek beépítésével.	Energiatakarékos, és megújuló energia használata a városrészben	Hálózatos	Felújított épületek száma db	növekedés	Lakóközösségek Bodajk Város Önkor-mányzat
PK10	Középületek energiahatékonysági beruházásai, idős otthon, egészségház	Energiatakarékos fejlesztések jelentősen csökkenthetik a város középületeinek költségét, ezáltal a városüzemeltetésben jobb fejlesztési lehetőségek keletkeznek. A korábban megvalósított fejlesztések folytatásaként további intézmények szigetelése, nyílászáró cseréje, gépészeti korszerűsítése, megújuló energia alapú termelő rendszerek beépítése.	Energiatakarékos, és megújuló energia használata a városi szolgáltatásban	Hálózatos	Megújuló energia alapú termelő rendszerek száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PÉ1	Új teljes körű település rendezési terv készítése	A változó igényekhez igazított rendezési terv elősegíti a hosszú távú fejlesztési célokat. Befolyásolják az egyes fejlesztések minőségét, kihatással van a város élhetőségére. El kell készíteni az új Örökségvédelmi Hatástanulmányt és ezt figyelembe kell venni a rendezési tervnél.	A város fejlesztéseinél, településképet befolyásoló változtatásoknál kell	Egyéb	Település rendezési terv db	1	Bodajk Város Önkor-mányzat
PÉ2	Kereskedelmi és szolgáltató központ létesítése, bevásárló központ. (CBA)	A város kereskedelmi szolgáltatása kisboltokra épült. Ez gyakran főleg az ingázóknál problémát okoz, nehezen tudják megoldani beszerzéseiket a buszközlekedés kötöttsége miatt. Lakossági igény olyan bevásárló központ ahol vásárlásainak zömét egyszerre el tudja intézni.	Jobb életminőség és szolgáltatás	BVAT	Új bevásárló központ db	1	Nagy üzletláncok valamelyike
PÉ3	Bodajkon központban városi piac létesítése	A város kereskedelmi szolgáltatását korlátozta az eddigi szabad, rosszhelyen lévő piac. A helybéli, kistermelők jogos igénye, egy jó szolgáltatásokat nyújtó piac kialakítása. Korszerű részben fedett elárusító helyek kialakítása, parkolási lehetőségek biztosítása.	Közösségi szolgáltatás minőségének javítása, munkahely-teremtés	BVAT	Piac létesítése db	1	Bodajk Város Önkor-mányzat
PÉ4	A használaton kívüli ingatlanok funkcióval való megtöltése	A használaton kívüli ingatlanok, állagromlása erősebb, környezete könnyen elhanyagolttá válik. A jól képzett fiatalok letelepedésének segítésével, elősegítjük az épített környezet megóvását és a város képzettségi színvonalának növelését. Más lehetőség a hasznosításra, felújítással a gyermekorvosok, körzeti orvosok, védőnők koncentrált elhelyezése, a polgárőrök, közmunkások részére irodák és helyiségek kialakítását.	A város magas színvonalú település képének megőrzése	Hálózatos	Hasznosított használaton kívüli ingatlanok száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PÉ5	A belvárosi utcakép fejlesztése: utcabútorok kihelyezése, névtáblák, KRESZ tükrök, szeméttartók	A városban élők és a városba turistaként érkezők számára egyaránt a megfelelő utcakép kialakítása, utcabútorok kihelyezése, a közterek díszburkolattal való ellátása.	Városi atmoszféra javítása, a közterek forgalmának és az azokon eltöltött idő növelése.	BVAT	Kihelyezett utcabútorok száma db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PÉ6	A városi közvilágítás látványának javítása, légvezetékek földkábelesítése (belváros)	A légvezetékes közvilágító hálózatban a város egész területén, rendkívül csúnya légkábeles megoldások vannak. A turizmus fejlődésével ezek a rendszerek rossz benyomást keltenek a látogatókban, ezért folyamatos kiváltásukra szükség van. Légvezetékek földkábelesítése.	Városkép javítása	BVAT	Földkábeles közvilágító hálózat hossza m	növekedés	Hálózat üzemeltető vállalkozás
PÉ7	Belvárosi étterem létrehozása	Egy jó színvonalú széles skálán tevékenykedő étterem nem csak turista igény, a lakosság is ilyen igényekkel lépett fel, és a nagyobb ipari vállalkozások reprezentációjához is elengedhetetlen.	Jó közösségi igény kiszolgálás	BVAT	Új, vagy felújított korszerű éttere db	1	Bodajk Város Önkor-mányzat NIF Zrt.
PÉ8	Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése	Gyermekek egyik mozgástere a játszótér. Ennek kulturált kialakítása nem csak a gyerekek érdekét szolgálja, de gyakran a szülők kikapcsolódási helye is. Ez csak akkor valósulhat meg, ha jó minőségű, és elég darabszámú játszóteret biztosítunk. Eszközök, térburkolatok, parkosítás, utcabútorok beszerzése, felújítása.	Gyermekek és szülők jó közérzetének biztosítása	Hálózatos	Felújított illetve új játszótér száma db	növekedés	NIF Zrt.

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PÉ9	Idősek bentlakásos és nappali ellátásának fejlesztése, nyugdíjasház bővítése.	A 80 év feletti lakos létszám meghaladja a 300 főt. Sok közülük egyedülálló. A dolgozó hozzátartozók nem tudják ellátni azokat, akik betegségeik miatt többnyire felügyeletre szorulnak. Ugyancsak rontja az életminőséget az egyedüllét. Ezeket hidalhatja át részben a öregek napközis ellátása, illetve nyugdíjas otthonokba történő elhelyezés. Jelenleg ez a kiskeresetű nyugdíjasoknál nem megoldott. Az Alapítvány ezen a területen kíván előre lépni. Épület felújítás, korszerűsítés, eszközbeszerzés, tevékenységi körök bővítése.	Boldog öregkor biztosítása	AVAT	Idősek bentlakásos illetve nappali ellátásában részesülők száma fő	növekedés	Alapítvány BVÖ
PÉ10	Székesfehérvár 81-es főúttal való megközelíthetőségének javítása	Bodajk kapcsolata Székesfehérvárral kiemelkedően fontos. Ezt a helyzetet erősíti a Győr-Székesfehérvár és a Komárom- Székesfehérvár összeköttetés mely a Bodajkot is érinti, 81-es főúton bonyolódik le. A nagy forgalom és a biztonság fokozása követeli meg az útnak a fejlesztését. A 11 km-es szakasz megépítése ütemezett erre a tervidőszakra, de a folytatás elengedhetetlen.	Települések kapcsolatának javítása, közlekedés-biztonság javítása.	Hálózatos	Megépített útszakasz hossz km	növekedés	NIF Zrt.
PÉ11	Városon belüli utak és járdák felújítása	Bodajk területén nem egyenletes a járdával való ellátottság, a projekttel ezeket a részeket akarja lefedni az Önkormányzat. Járdaépítés, felújítás.	Magas színvonalú biztonságot nyújtó közösségi szolgáltatás.	Hálózatos	Felújított, új járda szakasz hossz m	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PÉ12	Külterületi földutak stabilizálása, Semmelweis utca mentesítése mezőgazdasági gépektől	A felsővárosi részen a mezőgazdasági területeket nagy gépekkel Semmelweis utcán keresztül lehet elérni. Ez tönkre teszi az utca útját és zavarja az itt élőket. A mg. terület földúton is megközelíthető lesz az út stabilizálásával.	Úthálózat megóvása fejlesztése	FVAT	Stabilizált földút hossza m	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PÉ13	A városon belüli kerékpárút-hálózat fejlesztése	A közlekedési infrastruktúra fejlesztés közül a fenntartható városi mobilitást kialakításának elősegítése, a kerékpáros közlekedés infrastrukturális elemeinek fejlesztése. A belső úthálózat kialakítása és összekötése a településre érkező útvonalakkal.	A kerékpáros hivatásforgalom elősegítése	Hálózatos	Elkészített kerékpárút km	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PÉ14	Belvárosi parkolóhelyek bővítése.	Az elmúlt években nem okozott gondot a Belvárosban a parkolás megoldása. Ezt a helyzetet azonban jelentősen változik a tófürdő, az új piaci terület és a belépő rekreációs területek kialakulásával. Ugyancsak kell számolni azzal, hogy a turisztikai forgalom növekedése belvárosi többlet parkoló igénnyel fog jelentkezni.	Belváros komfortossága és biztonságos közlekedésének biztosítása	BVAT	Belvárosi parkoló férőhelyszám db	növekedés	Bodajk Város Önkor-mányzat
PÉ15	A városi sportélet és rendezvények támogatása	Az egészséges életvitel alapvető eleme a rendszeres testmozgás. Rendezvényekkel lehet a ösztönözni, rekreációs és sporttevékenységének elősegítését. Tömegsport események támogatása, hagyományos versenyek folyamatos megrendezése	Az egészségtudatos életmód szemléletének terjesztése	Egyéb	Tömegsport események száma db	nem változik	Bodajk Város Önkor-mányzat

Projekt kód	Rövid megnevezés	Tartalom	Cél	Besorolás	Indikátor	Elérendő változás	Projekt-gazda
PÉ16	Mozi épületének felújítása funkcióinak bővítése	Jelenleg Bodajk egyik kulturális központja a mozi épülete. A rendkívül nagy használat eredményeképpen állaga leromlott, felújítása elengedhetetlen.	Kulturális élet színvonalának emelése	BVAT	Felújított mozi épület db	1	Civil szervezetek BVÖ
PÉ17	Rendezvény és fesztiváludvar építése	A kulturális és közösségi élet egyik korlátja, hogy nagyobb rendezvények lebonyolításakor nem lehet biztosítani még részben lefedett területet sem. Új színházi előadások megtartására alkalmas fedett szín és hozzátartozó részben ülőhely biztosítására is alkalmas rendezvény udvar kialakítása	Kulturális élet színvonalának emelése	SZAT	Rendezvény-udvar db	1	Vállalko-zások BVÖ
PÉ18	Bodajki sípálya téli nyári használatának fejlesztése, bob-pálya, kalandpark.	Egy jelentős terület állrendelkezésre, szabadidő és rekreációs park kialakítására. A korábbi elképzelésekkel ellentétben a lakosság igényének megfelelő télen nyáron használható szórakozást biztosító terület kialakítása. Terület parkosítása, kalandpark, nyári bob pálya és téli esetleg nyári sípálya elkészítése	Gazdag szórakozási lehetőség biztosítása, lakosoknak és turistáknak egyaránt	SZAT	A terület fejlesztésére fordított összeg eFt	növekedés	Vállalko-zások BVÖ

2.4 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések tervezett ütemezése

	Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	Megvaló-sítás ideje / hónap	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév
PG1	A 81-es főút melletti iparterületek infrastrukturális fejlesztése.	2016. II. félév	2017. II. félév	15										
PG2	Nagyvelegi út melletti ipari terület infrastrukturális fejlesztése.	2018. I. félév	2019. I. félév	15										
PG3	Foglalkoztatás bővítő programok támogatása, munkaerő mobilitási képzés	2016. II. félév	2017. I. félév	6										
PG4	Idős foglalkoztatás rendszerének kialakítása	2018. I. félév	2018. II. félév	6										
PG5	Új típusú támogatási rendszer kialakítása, magasan képzett fiatalok letelepítése érdekében	2017. I. félév	2017. II. félév	6										
PG6	Biointenzív mezőgazdasági szerveződés létrehozása, közös gép telephely és tároló kapacitások, logisztikai bázis létrehozása.	2017. II. félév	2018. I. félév	12										
PG7	Mezőgazdasági vállalkozások diverzifikált fejlesztésének segítése szervezése.	2019. I. félév	2020. I. félév	12										
PG8	Klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást oktató programok, támogatása.	2019. II. félév	2020. II. félév	12										
PG9	A városi turisztikai marketingtevékenységek támogatása, turisztikai központ	2016. I. félév	2018. I. félév	24										
PG10	Humán erőforrás fejlesztés a turizmusban e-kereskedelem fejlesztéssel	2016. II. félév	2017. II. félév	18										
PG11	Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése	2017. II. félév	2019. II. félév	30										
PG12	Tófürdő fejlesztése és városi strandfürdő létrehozása	2016. I. félév	2017. I. félév	12										
PG13	Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése	2016. II. félév	2018. I. félév	4										
PG14	Turisztikai rendezvények támogatása	2016. I. félév	2020. II. félév	20										
PG15	Bodajkon a térségi kerékpárút-hálózatfejlesztése Bakonytól a Vértesig kerékpárút bodajki szakaszán. Székesfehérvár – Mór	2016. II. félév	2018. II. félév	12										
PG16	Fürdőturizmus és egyházi turizmus fejlesztése.	2016. II. félév	2017. II. félév	6										

	Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	Megvaló-sítás ideje / hónap	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév
PT1	Új óvoda építése, bölcsődei csoportok fejlesztése	2018. I. félév	2018. II. félév	6										
PT2	Hit és művészet, művészeti szakközépiskola fejlesztési projekt.	2017. I. félév	2018. I. félév	12										
PT3	Egészséges életmód nevelési program.	2016. II. félév	2020. I. félév	12										
PT4	Ifjúság és sport kapcsolatának erősítése, sportcentrum fejlesztése és működtetésének kiszélesítése.	2016. II. félév	2018. I. félév	20										
PT5	Egészségügyi szolgáltatások bővítése,	2018. I. félév	2018. II. félév	6										
PT6	Védőnői szolgálat működési feltételeinek javítása	2017. I. félév	2017. II. félév	12										
PT7	A rendőrőrs tűzoltóság, polgárőrség fejlesztése.	2016. I. félév	2016. II. félév	9										
PT8	Térfigyelő-kamerarendszer kiépítése veszélyeztetett területeken	2017. II. félév	2018. II. félév	12										
PT9	A meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése	2018. I. félév	2020. I. félév	24										
PT10	Bodajk mint „intelligens klímatudatos város”, e-közigazgatás fejlesztése	2016. II. félév	2017. I. félév	12										
PT11	Közszolgáltatási feladat- és hatáskörökhöz illeszkedő intézményrendszer	2017. II. félév	2017. II. félév	2										
PT12	Hírközlés, Internet fejlesztés elősegítése	2016. I. félév	2017. I. félév	12										
PK1	A veszélyes hulladékgyűjtés rendszer fejlesztése, illegális hulladék lerakatok megszüntetése	2018. I. félév	2019. II. félév	12										
PK2	Környezetkímélő agrártermelés segítése	2017. I. félév	2018. I. félév	6										
PK3	Felszíni vízkészlet gazdálkodás, csapadékvíz elvezetés javítása.	2016. I. félév	2017. I. félév	12										
PK4	Karsztvíz források kezelése, belvíz elvezések megoldása.	2016. I. félév	2018. II. félév	36										
PK5	Bodajk kulturális örökségvédelem, "Három domb" tematikus fejlesztése (utcabútor, környezet parkosítása)	2017. I. félév	2017. II. félév	10										
PK6	Lamberg kastély és park önkormányzati tulajdonba vétele.	2016. I. félév	2017. I. félév	8										
PK7	Bodajk kulturális örökségvédelem, Lamberg kastély felújítása	2017. II. félév	2020. II. félév	40										
PK8	A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása	2017. II. félév	2019. II. félév	10										
PK9	Szociális célú város rehabilitáció Bányásztelep energetikai korszerűsítése	2017. II. félév	2018. II. félév	15										
PK10	Középületek energiahatékonysági beruházásai, idős otthon, egészségház	2018. I. félév	2019. I. félév	12										

	Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	Megvaló-sítás ideje / hónap	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév
PÉ1	Új teljes körű település rendezési terv készítése	2018. I. félév	2018. II. félév	6										
PÉ2	Kereskedelmi és szolgáltató központ létesítése, bevásárló központ. (CBA)	2019. I. félév	2020. II. félév	20										
PÉ3	Bodajkon központban városi piac létesítése	2017. I. félév	2017. II. félév	10										
PÉ4	A használaton kívüli ingatlanok funkcióval való megtöltése	2019. I. félév	2019. II. félév	10										
PÉ5	A belvárosi utcakép fejlesztése: utcabútorok kihelyezése, névtáblák, KRESZ tükrök, szeméttartók	2016. II. félév	2017. II. félév	10										
PÉ6	A városi közvilágítás látványának javítása, légvezetékek földkábelesítése (belváros)	2019. I. félév	2020. I. félév	15										
PÉ7	Belvárosi étterem létrehozása	2017. I. félév	2018. I. félév	18										
PÉ8	Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése	2016. II. félév	2017. I. félév	10										
PÉ9	Idősek bentlakásos és nappali ellátásának fejlesztése, nyugdíjasház bővítése.	2016. II. félév	2018. I. félév	18										
PÉ10	Székesfehérvár 81-es főúttal való megközelíthetőségének javítása	2019. II. félév	2020. II. félév	18										
PÉ11	Városon belüli utak és járdák felújítása	2016. I. félév	2020. I. félév	12										
PÉ12	Külterületi földutak stabilizálása, Semmelweis utca mentesítése mezőgazdasági gépektől	2017. I. félév	2017. I. félév	5										
PÉ13	A városon belüli kerékpárút-hálózat fejlesztése	2017. II. félév	2018. I. félév	24										
PÉ14	Belvárosi parkolóhelyek bővítése.	2018. I. félév	2019. II. félév	12										
PÉ15	A városi sportélet és rendezvények támogatása	2016. I. félév	2020. I. félév	8										
PÉ16	Mozi épületének felújítása funkcióinak bővítése	2017. I. félév	2018. I. félév	10										
PÉ17	Rendezvény és fesztiváludvar építése	2018. II. félév	2019. II. félév	15										
PÉ18	Bodajki sípálya téli nyári használatának fejlesztése, bob-pálya, kalandpark.	2017. I. félév	2018. II. félév	23										

Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések indikatív forrásigénye (MFt)

	Fejlesztések	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VP	Egyéb	*Összesen*
PG1	A 81-es főút melletti iparterületek infrastrukturális fejlesztése.	40							10	50
PG2	A 8216-os Mór - Zirci összekötő út melletti ipari terület infrastrukturális fejlesztése.	10							5	15
PG3	Foglalkoztatás bővítő programok támogatása, munkaerő mobilitási képzés			20						20
PG4	Idős foglalkoztatás rendszerének kialakítása		5						5	10
PG5	Új típusú támogatási rendszer kialakítása, magasan képzett fiatalok letelepítése érdekében								10	10
PG6	Biointenzív mezőgazdasági szerveződés létrehozása, közös gép telephely és tároló kapacitások, logisztikai bázis létrehozása.							20	20	40
PG7	Mezőgazdasági vállalkozások diverzifikált fejlesztésének segítése szervezése.							5		5
PG8	Klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást oktató programok, támogatása.							10		10
PG9	A városi turisztikai marketingtevékenységek támogatása, turisztikai központ	5								5
PG10	Humán erőforrás fejlesztés a turizmusban e-kereskedelem fejlesztéssel		10							10
PG11	Kereskedelmi szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése								30	30
PG12	Tófürdő fejlesztése és városi strandfürdő létrehozása	70								70
PG13	Turisztikai információs pontok, táblák kihelyezése								5	5
PG14	Turisztikai rendezvények támogatása	8								8
PG15	Bodajkon a térségi kerékpárút-hálózatfejlesztése Bakonytól a Vértesig kerékpárút bodajki szakaszán. Székesfehérvár – Mór közötti összeköttetés.	40								40
PG16	Fürdőturizmus és egyházi turizmus fejlesztése.	10								10

	Fejlesztések	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VP	Egyéb	*Összesen*
PT1	Új óvoda építése, bölcsődei csoportok fejlesztése	50								50
PT2	Hit és művészet, művészeti szakközépiskola fejlesztési projekt.		20							20
PT3	Egészséges életmód nevelési program.		5							5
PT4	Ifjúság és sport kapcsolatának erősítése, sportcentrum fejlesztése és működtetésének kiszélesítése.		10							10
PT5	Egészségügyi szolgáltatások bővítése,		10						5	15
PT6	Védőnői szolgálat működési feltételeinek javítása		10						5	15
PT7	A rendőrőrs tűzoltóság, polgárőrség fejlesztése.								10	10
PT8	Térfigyelő-kamerarendszer kiépítése veszélyeztetett területeken	30								30
PT9	A meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése	40								40
PT10	Bodajk mint „intelligens klímatudatos város”, e-közigazgatás fejlesztése	15								15
PT11	Közszolgáltatási feladat- és hatáskörökhöz illeszkedő intézményrendszer	10								10
PT12	Hírközlés, Internet fejlesztés elősegítése								5	5
PK1	A veszélyes hulladékgyűjtés rendszer fejlesztése, illegális hulladék lerakatok megszüntetése					30				30
PK2	Környezetkímélő agrártermelés segítése					10				10
PK3	Felszíni vízkészlet gazdálkodás, csapadékvíz elvezetés javítása.					20				20
PK4	Karsztvíz források kezelése, belvíz elvezések megoldása.					50				50
PK5	Bodajk kulturális örökségvédelem, "Három domb" tematikus fejlesztése (utcabútor, környezet parkosítása)	30								30
PK6	Lamberg kastély és park önkormányzati tulajdonba vétele.	50								50
PK7	Bodajk kulturális örökségvédelem, Lamberg kastély felújítása	100							50	150

	Fejlesztések	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VP	Egyéb	*Összesen*
PT1	Új óvoda építése, bölcsődei csoportok fejlesztése	50								50
PT2	Hit és művészet, művészeti szakközépiskola fejlesztési projekt.		20							20
PK8	A lakossági energiahatékonysági beruházások támogatása					20				20
PK9	Szociális célú város rehabilitáció Bányász lakótelep energetikai korszerűsítése	80								80
PK10	Középületek energiahatékonysági beruházásai, idős otthon, egészségház	50								50
PÉ1	Új teljes körű település rendezési terv készítése								10	10
PÉ2	Kereskedelmi és szolgáltató központ létesítése, bevásárló központ.								400	400
PÉ3	Bodajkon központban városi piac létesítése	30							10	40
PÉ4	A használaton kívüli ingatlanok funkcióval való megtöltése								20	20
PÉ5	A belvárosi utcakép fejlesztése: utcabútorok kihelyezése, névtáblák, KRESZ tükrök, szeméttartók	10								10
PÉ6	A városi közvilágítás látványának javítása, légvezetékek földkábelesítése (belváros)								50	50
PÉ7	Belvárosi étterem létrehozása								100	100
PÉ8	Játszóterek minőségének javítása, számának bővítése	10								10
PÉ9	Idősek bentlakásos és nappali ellátásának fejlesztése, nyugdíjasház						50			50
PÉ10	Székesfehérvár 81-es főúttal való megközelíthetőségének javítása	20							20	40
PÉ11	Városon belüli utak és járdák felújítása	50								50
PÉ12	Külterületi földutak stabilizálása, Semmelweis utca mentesítése mezőgazdasági gépektől	20								20
PÉ13	A városon belüli kerékpárút-hálózat fejlesztése	30								30
PÉ14	Belvárosi parkolóhelyek bővítése.	20								20
PÉ15	A városi sportélet és rendezvények támogatása	10								10
PÉ16	Mozi épületének felújítása funkcióinak bővítése	50								50
PÉ17	Rendezvény és fesztiváludvar építése	20							30	50
PÉ18	Bodajki sípálya téli nyári használata, bob-pálya, kalandpark.	30							30	60
	Összes erőforrás igény	938	70	20	-	130	50	35	830	2 073
	Önkormányzati erőforrás igény								170	

A táblázatban jelölt szürke színű mező, külső vállalkozási befektetéseket feltételez, amihez segítséget nyújt az önkormányzat, különösen, ha pályázati összeggel is lehet segíteni a fejlesztést.

A lila jelölésű mezők (kerékpárút 600 MFt-al van beállítva az elkövetkező időszakra, a 81-es főút fejlesztése pedig 27 milliárd Ft)az itt szereplő összeg az ami ebből Bodajkot érintheti, nagy terhelni fogja.

A fejlesztések ütemezésnek összeállításakor feltételeztük, hogy a megvalósításhoz szükséges támogatási források javarészt 2015 végén elérhetővé válnak és az önkormányzat kellő forrásokat tud az előkészítési munkák finanszírozására biztosítani. Az egyes projektek megvalósítási időinek becslésénél korábbi, hasonló projektek tapasztalatait vettük figyelembe megfelelő tartalékok betervezésével. A tartalékok meghatározásánál figyelembe vettük az előkészítési feladatok esetleges többlet idő igényét is.

Az ütemezés teljesíthetőségének legfontosabb szűk keresztmetszete a támogatási források rendelkezésre állása és az előkészítési költségek, esetleg önerő igények fedezhetősége.

Mivel várhatóan a felsorolt projekteknek csak egy kisebb része kerülhet ténylegesen megvalósításra az időszak elején jelentkező nagyobb projektszám a valóságban kezelhető mennyiség lehet és jó eséllyel a finanszírozási források megjelenése is több ütemben fog megtörténni. Különösen fontos ugyanakkor, hogy az egymásra épülő, egymás hatását segítő projektek (pl. iparterület fejlesztés, képzési program,) tervezésekor minimalizálni lehessen az egyenkénti megvalósulásból adódó hátrányokat.

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (több mint 2 000 millió Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét. Mivel az elérhető források összetétele sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi. A megfogalmazott projektekhez az önrész biztosítottnak látszik és az egyéb sorokon lett hozva a városi fejlesztések is.

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A Meglapozó munkarész 3.3.2 fejezete megállapítja, hogy Bodajkon a 2011-es népszámlálás adatai alapján nincs szegregátum.

Az uniós alapelvek mentén a bodajki lakosok körében hátrányos célcsoportnak a következő csoportok nevezhetők:

- A roma lakosság, akik esetében sokszor halmozottan hátrányos helyzetű egyénekről van szó, ami még inkább megnehezíti számukra a munkavállalást, társadalmi integrációt és szerepvállalást.
- Fogyatékkal és mélyszegénységben élők továbbá azok, akik a település szempontjából fontos célcsoportot alkotnak:
    - a hátrányos helyzetű (HH) személyek;
    - halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek, tanulók;
    - sajátos nevelési igényű gyermekek-tanulók (SNI);
    - az alacsony státuszú lakosság (legfeljebb 8 általánossal rendelkező, rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkező);
- Az ápolásra szoruló idősek,
- Pályakezdő fiatalok.

Az önkormányzat előnyben részesíti a hátrányos helyzetű célcsoportokba tartozó személyeket a közhasznú, közcélú foglalkoztatás és közmunkaprogramok esetében, emellett pedig folyamatos tájékoztatást is nyújt számukra az elérhető ellátásokról és lehetőségekről.

3.1 A SZEGREGÁCIÓS FOLYAMATOK KIALAKULÁSA BODAJKON

Bodajkon a XX. század elején még a meglehetősen rossz feltételeket kínáló mezőgazdaság jelentette a lakosság többsége számára a létalapot, majd a század közepén a bányászat töltötte be ugyanezt a szerepet. 1990 után azonban nem csak a kitermelő-ipar bázisai szűntek meg, hanem a szocialista iparfejlesztés tipikusnak mondható helyi nagyfoglalkoztatója, a Budapesti Gyapjúmosó- és Szövőgyár bodajki üzeme is. Az átalakulás velejárója volt az is, hogy a régió teljes gazdasági térszerkezete is új struktúrát öltött. Erőteljes koncentrációs folyamat indult be, amelynek fókuszában a Székesfehérvár és Mór térségébe telepedett multinacionális vállalatok, illetve ezek beszállítói állnak. Ennek következtében Bodajkon ma már jelentős többségben vannak az ingázók, akik többnyire a megyeszékhelyen vállalnak munkát, míg a város átalakult szervezeti struktúrájában helyet találtak maguknak a kis- és középvállalkozások, amelyek foglalkoztatási szerepe viszont nem éri el az egykori nagyvállalatokét. Bodajk lakosai azonban megtalálják megélhetésüket az új feltételek közepette is, amelyet a tartósan alacsony munkanélküliségi mutató is bizonyít.

Jelen stratégia helyzetelemző részében leírtak alapján elmondható, hogy az egészségügyi alapellátások tekintetében a település megfelel a lakosság által támasztott igényeknek, valamint az orvosi szakma által meghatározott szigorú követelményeknek. Bodajk városára különleges szociális

problémák (magas munkanélküliség, hajléktalanság, jelentős elszegényedés) nem jellemzőek, valamint társadalmi feszültség sem érezhető a településen.

Mindezek alapján célszerű egy átfogó, szegregáció mérséklését célzó intézkedéstervet kidolgozni a városban, mely megakadályozza a szegregációval veszélyeztetett területek szociális leszakadását és problémáik fokozódását.

Az adatokat megvizsgálva láthatjuk, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a város egészét tekintve meghaladja a kritikus 40% feletti értéket. Ez azt mutatja, hogy a város egészében kiemelt problémaként kezelendő az oktatás kérdése, a képzettségi szint emelése. Azonban a rendelkezésre álló adatok alapján az is megállapítható, hogy az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők nem koncentrálódnak a városon belül egy területre, így a fenti definíció szerinti szegregátum Bodajk esetében nem határolható le a KSH 2001-es cenzusának adatai alapján, továbbá szegregációval veszélyeztetett terület - ahol a fenti mutató 40-50%-os értéket mutat – sem található a településen.
Az elmúlt években (2011-ig bezárólag) nem történt olyan jelentős beavatkozás, változás a városban, ami a szegregációval veszélyeztetett területek változását vetítené előre.
Bodajk esetében kedvező szegregációs mutatókról beszélhetünk, hiszen szegregátum nem azonosítható a településen, miáltal nem végezhető el a szegregált városrészek összehasonlító elemzése sem. A roma lakosok aránya pedig annyira csekély a teljes lakossághoz képest, hogy esélyegyenlőségük, társadalmi beilleszkedésük foka, társadalmi szerepvállalásuk vizsgálata nem lehetséges.

3.2 A SZEGREGÁTUMOK HELYZETÉNEK RÉSZLETES KIFEJTÉSE

Fentiek alapján kijelenthető, hogy Bodajkon szegregátumként értelmezhető városrész nem található, így nem lehetséges az egyes szegregátumok helyzetének részletes kifejtése sem.

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

E fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégia hogyan illeszkedik a területfejlesztési tervdokumentumokhoz, településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz, az önkormányzat gazdasági programjához stb. E dokumentumoknak a Bodajkot közvetlenül érintő (vagy Bodajkra is vonatkoztatható) legalapvetőbb megállapításait, mint az ITS peremfeltételeit már a Megalapozó munkarész is összefoglalta. Emiatt az alábbiak csak kifejezetten az ITS **céljainak** az illeszkedését vizsgálja, megkeresve a legalapvetőbb fejlesztési stratégiákkal, dokumentumokkal való kapcsolódási pontokat. A kapcsolatokat az alábbi táblázatok összegzik.

Európa 2020 stratégia

Az „Európa 2020" az Európai Unió 2010-ben útnak indított, 10 évre szóló növekedési és foglalkoztatási stratégiája. Célja a 2008-2009-es válságból hatásainak kezelésén túl az, hogy megteremtse az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés feltételeit az Európai Unióban. A stratégiát az egyes tagországoknak érvényesíteniük kell a 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozó tervdokumentumokban, az uniós forrásokból származó támogatások feltételeinek kidolgozásánál.

Ennek biztosítására az átfogó szabályokat tartalmazó uniós rendelet[2] írja elő, hogy minden egyes ESB-alapnak[3] a stratégiában meghatározott 11 tematikus célkitűzést kell támogatnia. Az egyes pénzügyi alapokra vonatkozó specifikus szabályokat tartalmazó rendeletek a 11 tematikus célt tovább bontják beruházási prioritásokra, amely prioritásokat az adott alap támogatja.

Mind a tematikus célok, mind a beruházási prioritások beépülnek a hazai programozási dokumentumokba (Partnerségi Megállapodás, Operatív Programok) meghatározva, hogy a Magyarországon elérhető európai uniós források milyen jellegű beavatkozásokat támogathatnak. Miután városi stratégiai célok elérésére tervezett beavatkozások döntően EU-s támogatásokkal valósíthatók meg, meghatározó jelentőségű áttekinteni, hogy e célok megfelelnek-e az Európa 2020 tematikus céljainak, illetve a beruházási prioritásoknak.

Az alábbi táblázat a célok illeszkedését mutatja be, alátámasztva egyben azt, hogy Bodajk stratégiai céljai teljes mértékben összhangban állnak az általános uniós célokkal; sőt, egy-egy stratégiai cél több tematikus cél megvalósulásához is hozzájárul. Ennek megfelelően a városban tervezett beavatkozások uniós támogathatósága biztosított.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete.

[3] Európai strukturális és beruházási (ESB) alapok: Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA), Kohéziós Alap, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA).

ITS stratégiai cél	Európa 2020 tematikus cél és beruházási prioritás
G1. Beruházást vonzó iparterületek kialakítása	▪ *A KKV-k versenyképességének fokozása* – *a vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítésével, valamint új cégek alapításának ösztönzésével, beleértve az üzleti inkubációt* – *a termék- és szolgáltatásfejlesztésre irányuló korszerű kapacitások támogatása, létrehozása* – *a kkv-k kapacitásainak támogatása a növekedés és innováció érdekében a kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése a vállalkozások és munkavállalók alkalmazkodóképességének elősegítése és a humántőke-beruházások növelése révén* ▪ *A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése* – *foglalkoztatás-barát növekedés támogatása a területi stratégiákban foglalt endogén potenciálok fejlesztése által a speciális területeken, beleértve a hanyatló ipari régiók szerkezetváltását, továbbá a különös természeti és kulturális erőforrásokhoz való hozzáférés növelését, valamint ezen erőforrások fejlesztését* – *aktív és egészséges idősödés* – *a munkavállalók, vállalkozások és a vállalkozók alkalmazkodása a megváltozott körülményekhez*
G2. Korszerű mezőgazdasági termelés	▪ *A KKV-k versenyképességének fokozása* – *a vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítésével, valamint új cégek alapításának ösztönzésével, beleértve az üzleti inkubációt* – *a termék- és szolgáltatásfejlesztésre irányuló korszerű kapacitások támogatása, létrehozása* ▪ *Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése* – *az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló célzott beruházás támogatása*
G3. Turisztikai adottságok jobb kihasználása	▪ *Az IKT-hoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása* – *az IKT-termékek és szolgáltatások, az e-kereskedelem továbbfejlesztése és az IKT iránti kereslet fokozása* ▪ *A KKV-k versenyképességének fokozása* – *a termék- és szolgáltatásfejlesztésre irányuló korszerű kapacitások támogatása, létrehozása* ▪ *Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban* – *minden típusú területi egységben, különösen a városokban alacsony szén-dioxid-kibocsátású fejlesztési stratégiák támogatása, beleértve a fenntartható városi mobilitás előmozdítását és a releváns adaptációs intézkedések negatív hatásainak enyhítését*
T1. Oktatás fejlesztés	▪ *Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba* – *oktatási és képzési infrastruktúrák kifejlesztésével*
T2. Egészségügy fejlesztése	▪ *A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem* – *beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra*
T3. Biztonság fejlesztése	

ITS stratégiai cél	Európa 2020 tematikus cél és beruházási prioritás
T4. Közszolgáltatások fejlesztése	▪ *Az IKT-hoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása* – *az e-kormányzás, az e-tanulás, az e-befogadás, e-kultúra és az e-egészségügy IKT-alkalmazásainak megerősítése* – *a szélessáv-kiépítés kiterjesztése és nagy sebességű hálózatok kiépítése, továbbá feltörekvő technológiák és hálózatok támogatása a digitális gazdaság érdekében* ▪ *Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása* – *az intézményi kapacitás és az ERFA végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási hatékonyság és közszolgáltatások megerősítése által, valamint az ESzA által támogatott intézményi kapacitásra és a közigazgatás hatékonyságára irányuló intézkedések támogatása* – *a közigazgatási szervek és közszolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának növelésébe történő beruházások, amelyek célja a reformok, a jobb szabályozás és a felelősségteljes kormányzás megvalósítása*
K1. Természeti környezet védelme	▪ *Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése* – *a hulladékgazdálkodási ágazat jelentős beruházási szükségletének kielégítése az Unió környezetvédelmi vívmányai követelményeinek teljesítése érdekében* – *a vízgazdálkodási ágazat jelentős beruházási igényeinek kielégítése az Unió környezetvédelmi vívmányai követelményeinek teljesítése érdekében* – *a városi környezetfejlesztést célzó intézkedések, ideértve a rozsdaövezetek helyreállítását és a légszennyezettség csökkentését is*
K2. Kulturális örökség és hagyományok védelme	▪ *Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése* – *a kulturális és természeti örökség védelme, elősegítése és fejlesztése*
K3. Megújuló energiák hasznosítása	▪ *Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban* – *az infrastrukturális létesítményekben, beleértve a közcélú épületeket és a lakásépítési ágazatban az energiahatékonyság és a megújuló energia támogatása* – *minden típusú területi egységben, különösen a városokban alacsony szén-dioxid-kibocsátású fejlesztési stratégiák támogatása, beleértve a fenntartható városi mobilitás előmozdítását és a releváns adaptációs intézkedések negatív hatásainak enyhítését aktív és egészséges idősödés*
É1. Épített környezet fejlesztése	▪ *A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem* – *a rászoruló városi és falusi közösségek és térségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása*
É2. Közlekedés fejlesztése	▪ *A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása* – *a regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához történő kapcsolásával*
É3. Közösségi élet	▪ *A KKV-k versenyképességének fokozása* – *a vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítésével, valamint új cégek alapításának ösztönzésével, beleértve az üzleti inkubációt* – *a termék- és szolgáltatásfejlesztésre irányuló korszerű kapacitások támogatása, létrehozása*

Partnerségi Megállapodás és Operatív Programok

Az európai uniós támogatások hazai felhasználását a stratégiai jellegű Partnerségi Megállapodás, illetve a támogatási prioritásokat és azoknak megfelelő forrásallokációt is tartalmazó, az EU által 2015 tavaszán elfogadott Operatív Programok alapozzák meg. Az előzőekben vizsgált átfogóbb, uniós szintű illeszkedésen túl fontos, hogy a tervezett beavatkozások az e dokumentumokban rögzített specifikus feltételeknek is eleget tegyenek. Az egyes Operatív Programokhoz, illetve azok prioritásaihoz való illeszkedést a 2.3 fejezet mutatja be a finanszírozhatóságon keresztül.

Az ITS-ben szereplő fő stratégiai célkitűzések szempontjából különösen fontos szerepet fog betölteni a 2014-20-as programozási időszak operatív programjai közül a TOP, GINOP, a KEHOP és a Vidékfejlesztési Program. A stratégia megvalósítását szolgáló beavatkozások ezen operatív programok prioritástengelyeinek, illetve intézkedéseinek figyelembevételével fogalmazhatóak meg pontosan, illetve válnak illeszthetővé a leendő pályázati kiírások elvárásaihoz.

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés az 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal fogadta el a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK). A dokumentum, mely a korábbi Országos Fejlesztési Koncepció és az Országos Területfejlesztési Koncepció (OFTK) integrálásával készült, rögzíti és összehangolja az ágazati fejlesztési- és a területfejlesztési célokat, emellett a 2014-2020-as uniós tervezéshez is kiinduló alapot ad. A dokumentum a megyék fejlesztési céljait is integrálja.

Az OFTK Fejér megyére vonatkozóan megfogalmazott **megyei fejlesztési irányai** egy-két kivétellel közvetlenül érvényesíthetőek a Bodajki térségben is (egy-két irány esetében részlegesen). A városi stratégia szempontjából a legfontosabbak:

- A közösségi közlekedést segítő kelet-nyugati irányú közlekedési infrastruktúra (81-es út) hálózati fejlesztése, a városok közötti kapcsolat javítása
- A helyi gazdaság jelenlegi teljesítő képességének, hozzáadott értékének emelése, új perspektivikus ágazatok és a „tudásalapú ipar” megerősítése.
- Az ipari zónák fejlesztésének folytatása, a turizmus és a koncentrált ipari tevékenységek környezetterhelésének minimalizálása.
- A megye táji, természeti és műemléki értékeinek megőrzése, tematikus összekapcsolása, fenntartható hasznosítása, megismertetése.
- A megyeszékhely és a városok a kultúra és az innovatív tudás központjai.

Az országos **szakpolitikai célok** közül Bodajk stratégia céljai az alábbiakkal áll a legszorosabb kapcsolatban:

- Versenyképes, innovatív gazdaság
- Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme

A **területi célok** közül az alábbiak emelhetők ki:

- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

Fejér megyei tervdokumentumok

Bodajk várostérségére vonatkozóan a **megyei koncepcióban** kiemelt fejlesztési célok a mindegyike megjelenik Bodajk ITS-ében is:

- Turizmusfejlesztés,
- Gazdaságfejlesztés, a környezetipar fejlesztése és támogatása
- A mezőgazdaság támogatása, egészséges termékek előállítása;
- Az alternatív energiaforrások támogatása
- A környezetvédelmi célú fejlesztések támogatása (hulladék terméklánc kialakítása.)

A 2015 májusában elfogadott, a TOP gazdaságfejlesztési szempontjait figyelembe vevő Integrált Területi Program célkitűzéseit szintén jól szolgálják a Bodajki ITS-ben meghatározott középtávú célok. A **Fejér megyei ITP** az alábbi célokat rögzíti:

- Helyi és térségi gazdaságfejlesztés
- A települések élhetőségének és népességmegtartó-képességének erősítése, a települési környezet fenntartható megújítása
- Az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának elősegítése
- A helyi közszolgáltatások fejlesztése a térségi gazdaság és a népességmegtartó-képesség megerősítése érdekében
- A helyi társadalmi kohézió erősítése a közösségi programok révén
- Térségi foglalkoztatás-ösztönző programok megvalósítása

Bodajk számára a földrajzi közelség és meglévő gazdasági kapcsolatok miatt fontos kapcsolódási lehetőségek nyílhatnak a Móri Integrált Területi Programban meghatározott célokhoz kötődően. Így különösen fontos területek lehetnek az agrárlogisztikai fejlesztések, húzóágazatok szakember igényének biztosítása, beszállítói hálózatok, innovációs hálózatok létrehozásához szükséges kapcsolatépítési programok, extrém, zöld, szelíd, zarándok turisztikai fejlesztések, kerékpáros turizmus fejlesztése.

TOP járási keretből finanszírozandó projektcsomagok összesítő táblája

TOP prioritások	TOP intézkedések	Járás megnevezése	Igényelt források (millió, Ft)
TOP 1	TOP 1.1	Móri	0
TOP 1	TOP 1.2	Móri	0
TOP 1	TOP 1.3	Móri	0
TOP 1	TOP 1.4	Móri	283
TOP 1 összesen		Móri	283
TOP 2	TOP 2.1	Móri	1802,2
TOP 2	TOP 2.2	Móri	895
TOP 2 összesen		Móri	2697,2
TOP 3	TOP 3.1	Móri	246
TOP 3	TOP 3.2	Móri	775
TOP 3 összesen		Móri	1021
TOP 4	TOP 4.1	Móri	362
TOP 4	TOP 4.2	Móri	0
TOP 4	TOP 4.3	Móri	318

TOP prioritások	TOP intézkedések	Járás megnevezése	Igényelt források (millió, Ft)
TOP 4	TOP 4.4	Móri	29
TOP 4 összesen		Móri	709
TOP 6	TOP 6.1	Móri	0
TOP 6	TOP 6.2	Móri	0
TOP 6	TOP 6.3	Móri	1
TOP 6	TOP 6.4	Móri	63
TOP 6 összesen		Móri	64
Móri járás összesen			4774,2

A város Bodajk Város Befektetés-ösztönzési stratégiája 2012 jelen tervezési munkába beépült, a stratégia erősen támaszkodott e dokumentumban megfogalmazottakra. A stratégia céljai eleve a koncepcióban rögzített célok továbbgondolásával, a stratégia rövidebb időtávjához igazodó racionalizálásával lettek meghatározva, továbbá abba beépültek a Befektetés-ösztönzési Program rövidebb távon elérni kívánt céljai, beavatkozásai is. Ily módon a város e alapdokumentumának összhangja, egymásra épülése teljes mértékben biztosított.

Hasonló megállapítás tehető a Bodajk egyéb stratégiai dokumentumai, ágazati koncepciói tekintetében is, amelyek e helyzetelemzés keretében áttekintésre, az abban foglaltak a stratégiába a lehetséges mértékig beépítésre kerültek.

Ugyancsak biztosított a stratégiának a különböző szintű területrendezési tervekkel való összhangja; a tervezett beavatkozások nincsenek ellentmondásban az azokban rögzített területhasználati és egyéb szabályokkal, tervekkel, illetve nem igénylik azok módosítását helyi szinten sem.

A stratégia külső összefüggései

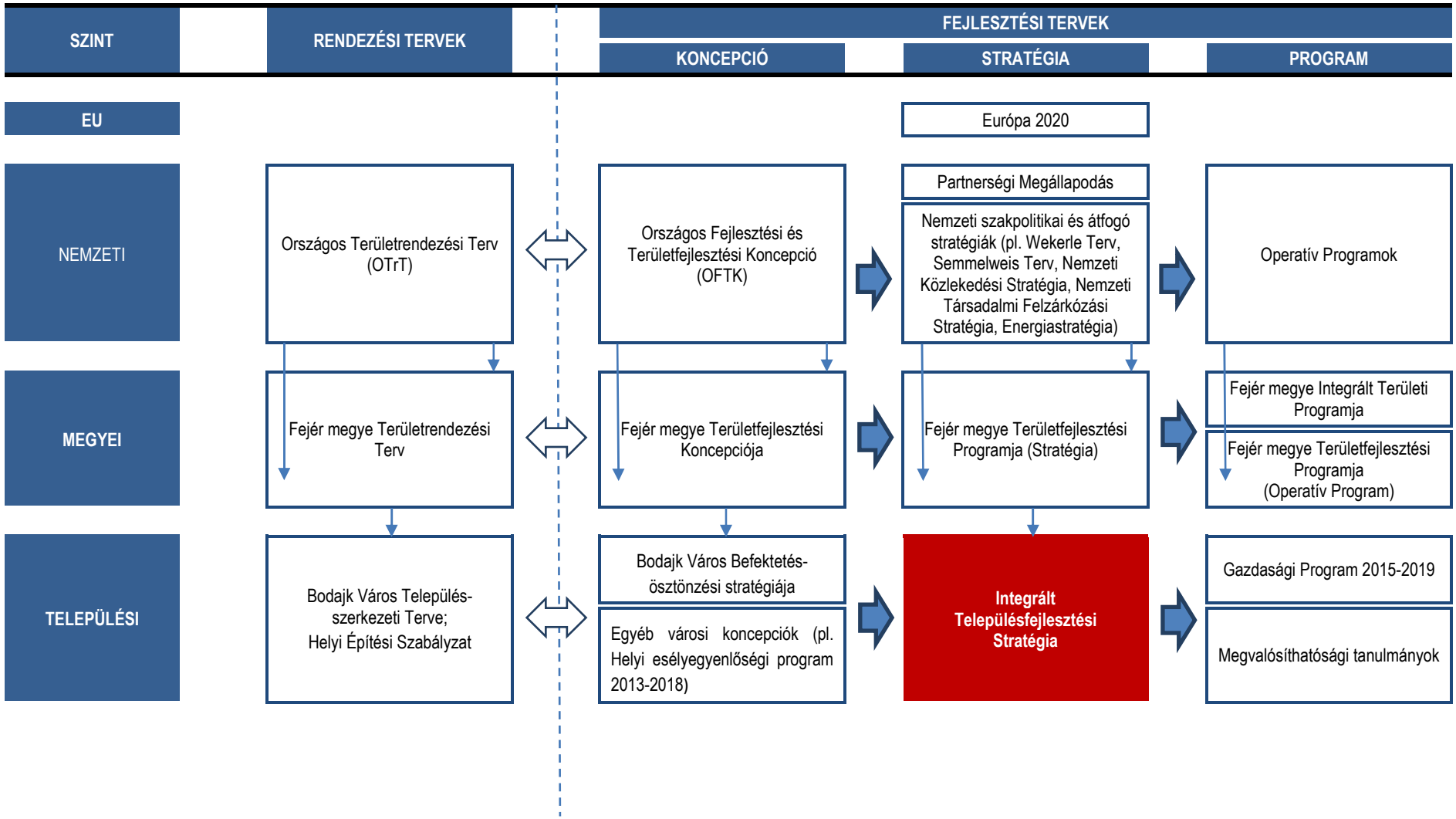

4.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

A célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai az akcióterületeken.

A tevékenységek /projektek kölcsönhatás mátrixa

	1. Belváros	2. Bányász lakótelep	3. Ipari terület	4. Felsőváros	5. Alsóváros	6. Szabadidő és rekreációs városrész	**Össz.: Hatáserősség**
1. Belváros		2	1	2	2	1	**8**
2. Bányász lakótelep	1		0	2	0	0	**3**
3. Ipari terület	0	0		1	1	0	**2**
4. Felsőváros	1	2	1		0	2	**6**
5. Alsóváros	1	0	0	1		2	**4**
6. Szabadidő és rekreációs városrész	2	0	0	2	2		**6**
Össz.: Befolyásoltság	**5**	**4**	**2**	**8**	**5**	**5**	**29**

Fenti táblázat értékei azt jelzik, ahogy az egyes akcióterületeken megvalósuló fejlesztések – szakértői értékelések alapján - milyen mértékű és irányú hatást gyakorolnak más akcióterületekre. Miután a táblázat csak pozitív számokat tartalmaz, megállapítható, hogy nincs olyan fejlesztés, ami a település más városrészeit, vagy akcióterületeit kedvezőtlenül érintené, ott funkcióvesztést vagy egyéb kedvezőtlen hatást (pl. szegregálódást) generálna.

4.3 PROJEKTEK ÉS PROJEKT TERÜLETEK EGYMÁSRA GYAKOROLT HATÁSA.

„Belváros" hatása a „Ipar terület AT-re" közepes.

A vonzó városközpont újabb befektetőkre is kedvező hatással van és új befektetésekre ösztönöz, amennyiben lehetőség van a gazdasági fejlesztésre. Bodajk esetében ez különösen hangsúlyos a nem túl nagy város kedvező életfeltételei mellett, jelentős ipari területekkel és kis ipari kapacitással rendelkezik. Ennek a gazdasági háttérnek a fejlesztése biztosítja a jelenlegi önkormányzati ösztönzők mellett a város hosszú távú fejlődését. A Belváros folyamatosan növekvő szolgáltatói igénye, a KKV-k technikai fejlődéséhez, telephelyekhez, is ipari terület fejlesztését igényli.

„Belváros" hatása a „Bányász lakótelep AT"-re erős.

A Belvárosnak közvetlen kapcsolata van a"Bányász lakótelep AT-tel". A központ fejlesztése lehetőséget nyújt (pl. a piac) a kapcsolódó terület jobb ellátására. A központban lévő középiskola, közintézmények fejlesztése jelentős hatást gyakorol a Bányász lakótelepen lévő iskola, sport és rekreációs létesítmények fejlesztési igényére is.

„Belváros" hatása a „Felsőváros AT"-re erős.

A Belvárosnak közvetlen kapcsolata van a városrésszel. A központban lévő közintézmények, szolgáltató területek fejlesztése jelentős hatást gyakorol a Felsővárosban lakókra. A belváros kulturált közlekedése, egyedi kínálatai (Tófürdő, egyházi létesítmények) maguk után vonzzák a Felsőváros városképének fejlesztését is.

„Belváros" hatása a „Alsóváros AT"-re erős.

A Belvárosnak közvetlen kapcsolata van a városrésszel. A központban lévő, közintézmények szolgáltató területek fejlesztése jelentős hatást gyakorol az Alsóvárosban lakókra. A belváros kulturált közlekedése, egyedi kínálatai (Tófürdő, egyházi létesítmények) maguk után vonzzák az Alsóváros városképének fejlesztését is.

„Belváros" hatása a „Szabadidő és rekreációs városrész AT"-ra közepes.

A Belváros a legfontosabb résznél a kastélyparknál érintkezik a Szabadidő és rekreációs városrésszel. A Belváros, nagyon sok szolgáltatással láthatja el a Szabadidő és rekreációs városrészt. Az itt történő fejlesztések könnyebb elérhetőség, jó parkolási lehetőség stb. új lehetőségeket biztosít a Szabadidő és rekreációs városrésznek.

„Ipar terület AT" hatása a „Belváros"-ra gyenge.

Közvetlen hatása az itt történő fejlesztéseknek, a terület jó elkülönülése miatt nincs. Az itteni fejlesztések az egész város fejlődése szempontjából oly módon meghatározóak, hogy az iparűzési adó

növekedését jelentheti, a fejlesztések biztosabb pénzügyi hátterét. A munkalehetőségek növelése és a városi szolgáltatások iránti igény éreztetheti hatását a Belvárosra.

„Ipar terület AT" hatása a „Bányász lakótelep AT"-re gyenge.

Közvetlen hatása az itt történő fejlesztéseknek, a terület jó elkülönülése miatt nincs. Egyedül a munkalehetőségek növekedése az ami a Bányász lakótelepre is kihathat.

„Ipar terület AT" hatása a „Felsőváros AT"-re közepes.

Közvetlen hatása az itt történő fejlesztéseknek, a terület jó elkülönülése miatt nincs. A nagyobb biztosabb foglalkoztatás, olyan munkaerő réteget teremt amelynek életkörülményei javulása a közvetlen saját városrészének fejlesztés iránti igényére is kihat.

„Ipar terület AT" hatása a „Alsóváros AT"-re közepes.

Közvetlen hatása az itt történő fejlesztéseknek, a terület jó elkülönülése miatt nincs. A nagyobb biztosabb foglalkoztatás, olyan munkaerő réteget teremt, amelynek életkörülményei javulása a közvetlen saját városrészének fejlesztés iránti igényére is kihat.

„Ipar terület AT" hatása a „Szabadidő és rekreációs városrész AT"-ra gyenge.

Közvetlen hatása az itt történő fejlesztéseknek, a terület jó elkülönülése miatt nincs. A nagyobb biztosabb foglalkoztatás, jelentős igényt támaszt az egészségügy, de kultúrára is. A ipari bázisok kiépítése és fejlesztése olyan munkaerő réteget teremt, amelynek fokozott igénye a sportolás és a szabadidő aktív eltöltése.

„Bányász lakótelep AT" hatása a „Belváros"-ra közepes.

Az egyedi jellegű városrész. Szoros a kapcsolata a Belvárossal. Az általános iskolán és a sportcentrumon keresztül zömmel a Belvároson keresztül kötődik a többi városrészhez. Így visszahatása van a belvárosi fejlesztésekre is.

„Bányász lakótelep AT" hatása a „Ipar terület AT"-re gyenge.

A két terület nagyon elkülönül egymástól és funkciójuk között sincs kapcsolat.

„Bányász lakótelep AT" hatása a „Felsőváros AT"-re erős.

A Bányász lakótelep tulajdonképpen a Felsővárosból lett kiemelve fejlesztési egyedisége miatt, és jellegében is eltér a Felsővárostól, de szoros érintkezése és funkcióinak használata befolyásolja a felsővárosi fejlesztéseket is. A két terület kapcsolódása az egymásra hatást is erősíti.

„Bányász lakótelep AT" hatása a „Alsóváros AT"-re gyenge.

A két terület nagyon elkülönül egymástól és funkciójuk között sincs kapcsolat. A Bányász lakótelep fejlesztése nem hat az Alsóvárosra.

„Bányász lakótelep AT" hatása a „Szabadidő és rekreációs városrész AT"-ra gyenge.

A két terület nagyon elkülönül egymástól csak funkciójuk között van némi kapcsolat. A Bányász lakótelep fejlesztése azonban így sem befolyásolja a Szabadidő és rekreációs városrészt.

„Felsőváros AT" hatása a „Belváros"-ra közepes.

A városrész fejlesztése közvetlenül erősíti a Belváros vonzerejét és hatékonyságát. A kölcsönhatás következtében egymást erősítve valósulhatnak meg a fejlesztések.

„Felsőváros AT" hatása a „Ipar terület AT"-re közepes.

A területen megvalósuló beruházások elősegítik a jól képzett munkaerő ide vonzását, mégis az egymásra hatásnál nem azonos a mértékű. A városrész fejlesztése közvetlenül nem indukálja és nem is korlátozza az Ipar terület fejlődését.

„Felsőváros AT" hatása a „Bányász lakótelep AT"-re erős.

Az egymás melletti AT-k főleg az általános iskola és a spotcentrum miatt kölcsönösen hatnak egymásra. A felsővárosi fejlesztések elősegíthetik Bányász lakótelep jobb megközelítését, ezáltal erősítve az ott folyó fejlesztések szükségességét.

„Felsőváros AT" hatása a „Alsóváros AT"-re gyenge.

A két terület nagyon elkülönül egymástól és funkciójuk között ugyan van, de a Belváros és a Szabadidő és rekreációs városrész annyira elkülöníti egymástól, hogy inkább csak a rivalizálás hatása jelentkezhet a fejlesztéseknél.

„Felsőváros AT" hatása a „Szabadidő és rekreációs városrész AT"-ra erős.

Nem csak a szoros kapcsolat jelenti a másik területre való hatást, hanem a környezet kulturált változása vonzza a körülötte lévő területek színvonalának változását is. Felsővárosból a Szabadidő és rekreációs városrészre rávezető utak milyenségével is célszerű követni a felsővárosi utcák minőségét. A jó elérhetőség biztosítása mellett olyan szolgáltatásokat nyújthat a Felsőváros amivel meg lehet többszörözni az érdeklődést a SZAT iránt.

„Alsóváros AT"hatása a „Belváros"-ra közepes.

A területek nagyon elkülönülnek a várostól az itt folyó fejlesztések nagyon gyenge és áttételes hatással van a másik AT-re.

„Alsóváros AT"hatása a „Ipar terület AT"-re gyenge.

A területen megvalósuló beruházások elősegítik a jól képzett munkaerő ide vonzását, mégis az egymásra hatásnál nem azonos a mértékű. A városrész fejlesztése közvetlenül nem indukálja és nem is korlátozza az Ipar terület fejlődését.

„Alsóváros AT" hatása a „Bányász lakótelep AT"-re gyenge.

A területek nagyon elkülönülnek egymástól az itt folyó fejlesztések nagyon gyenge és áttételes hatással vannak a másik AT-re.

„Alsóváros AT" hatása a „Felsőváros AT"-re közepes.

A két terület nagyon elkülönül egymástól és funkciójuk között ugyan van, de a Belváros és a Szabadidő és rekreációs városrész annyira elkülöníti egymástól, hogy inkább csak a rivalizálás hatása jelentkezhet a fejlesztéseknél.

„Alsóváros AT" hatása a „Szabadidő és rekreációs városrész AT"-ra erős.

Nem csak a szoros kapcsolat jelenti a másik területre való hatást, hanem a környezet kulturált változása vonzza a körülötte lévő területek színvonalának változását is. Alsóvárosból a Szabadidő és rekreációs városrészre rávezető utak milyenségével is célszerű követni az alsóvárosi utcák minőségét. A jó elérhetőség biztosítása mellett olyan szolgáltatásokat nyújthat az Alsóváros amivel meg lehet többszörözni az érdeklődést a SZAT iránt.

„Szabadidő és rekreációs városrész AT”hatása a „Belváros”-ra erős.

A gyorsan jól fejlődő városrész igényli a megfelelő szolgáltatásokat nyújtó központ meglétét. A Szabadidő és rekreációs városrész fejlesztései elősegítik a Belváros iránti figyelem felkeltését, jobb megközelítését, ugyanakkor indukálják is az új közösségi terek kialakítását, fejlesztését.

„Szabadidő és rekreációs városrész AT”hatása a „Ipar terület AT”-re gyenge.

Az itt folyó fejlesztések nincsenek hatással Ipar területre. Az elkülönülés miatt nem korlátozzák a másik terület fejlesztéseit.

„Szabadidő és rekreációs városrész AT” hatása a „Bányász lakótelep AT”-re gyenge.

A Szabadidő és rekreációs városrész egy része kapcsolódhat a Bányász lakótelep területén lévő sportlétesítmények fejlesztéseihez. Ettől függetlenül az elkülönülés miatt nem korlátozza egyik a másik terület fejlesztéseit.

„Szabadidő és rekreációs városrész AT” hatása a „Felsőváros AT”-re erős.

A gyorsan jól fejlődő városrész igényli a fontos szolgáltatásokat nyújtó szomszédos területek meglétét. A Szabadidő és rekreációs városrész fejlesztései egyre színvonalasabb életteret hoznak létre, amelynek fontos része mind az a szolgáltatás, amit a Felsőváros nyújthat.

„Szabadidő és rekreációs városrész AT” hatása a „Alsóváros AT”-re erős.

A gyorsan jól fejlődő városrész igényli a fontos szolgáltatásokat nyújtó szomszédos területek meglétét. A Szabadidő és rekreációs városrész fejlesztései egyre színvonalasabb életteret hoznak létre, amelynek fontos része mind az a szolgáltatás, amit az Alsóváros nyújthat.

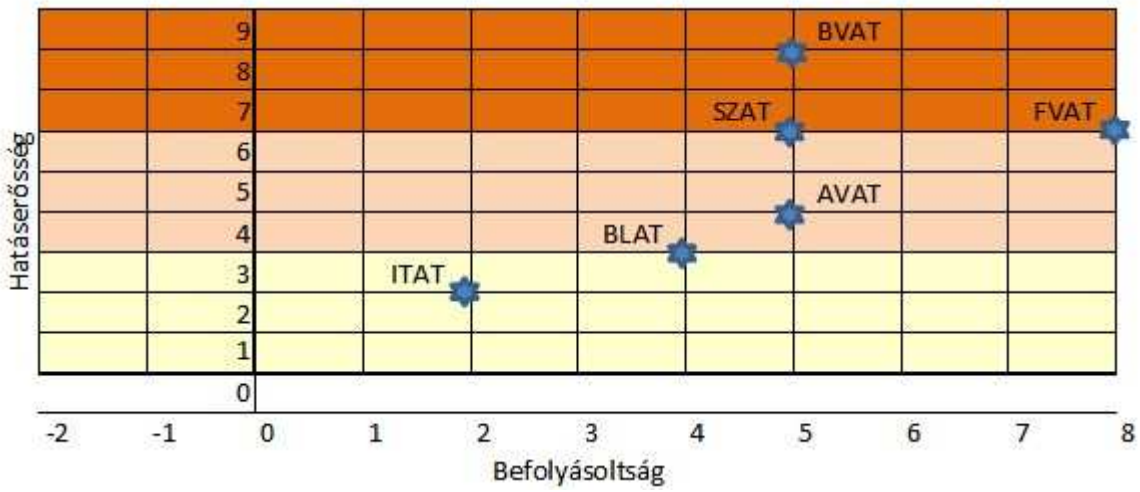

Látható továbbá, hogy a legszélesebb körű, gyakorlatilag a település egészére kiható pozitív hatásokat a Belvárosi fejlesztések generálnak, de minden akcióterület jelentős hatással van az egész városra.

5. MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI

A fejezet azokat a külső tényezőket veszi számba, amelyek a stratégia megvalósítását akadályozhatják, s emiatt a végrehajtás szempontjából kockázati tényezőként kell számolni vele.

A kockázatokat három tematikus csoportban vizsgáljuk: pénzügyi, jogi/intézményi és társadalmi jellegű kockázatok. Mindegyik tényező esetén egy három fokozatú skálán (kicsi/közepes/nagy). megbecsüljük meg a bekövetkezés valószínűségét, illetve azt, hogy a kérdéses probléma bekövetkezése esetén milyen mértékű a stratégia sikerességére gyakorolt hatás, az adott tényező bekövetkezése, mekkora kárt eredményez. E két tényező szorzataként adódik az ú.n. *kockázati index*, ami alapján a kockázati tényezők fontossági sorrendbe állíthatók. A legnagyobb kockázati indexű tényezőkre kell a legnagyobb figyelmet fordítani, s megfelelő erőforrásokat kell biztosítani lehetőleg már a problémák megelőzésére is.

A kockázatok besorolása a kockázat mértéke szerint

Valószínűség \ Hatás	kicsi	közepes	jelentős
jelentős		J5	G3 J1
közepes	J3	J2 J4 T1	G1 G2 G4
kicsi	T4	G5 T2 T5	T3

Kritikus kockázat – cél a megelőzés

Közepes kockázat – figyelemmel kísérendő

Alacsony kockázat – nem igényel jelentősebb erőforrásokat

Az egyes kockázati tényezőket az alábbi táblázat mutatja be, amely egyben javaslatot is tartalmaz az adott probléma megelőzésére, kezelésére.

Kockázat megnevezése	Várható hatása, következménye	Valószínűség	Hatás	Megelőző / korrekciós intézkedés
Gazdasági, pénzügyi jellegű kockázatok				
G1 – Kedvezőtlen gazdasági folyamatok gátolják a vállalkozói befektetéseket	A befektetők elmaradnak, a város gazdaságfejlesztési szolgáló kulcsprojektjei nem, vagy csak késve hozzák meg a kívánt eredményeket (munkahelyteremtés)	kicsi	jelentős	Intenzív befektetés ösztönzés, a befektetés-ösztönzés és a vállalkozástámogatás változatos eszközeinek alkalmazása (pl. adókedvezmények, bérleti díjkedvezmények, városmarketing)
G2 – A szükséges közlekedési (közút, vasút) beruházások elmaradása romló versenypozíciókat eredményez a város számára idegenforgalmi célterületként és befektetési helyszínként is	A befektetők elmaradnak, a város gazdaságfejlesztési szolgáló kulcsprojektjei nem, vagy csak késve hozzák meg a kívánt eredményeket (munkahelyteremtés)	közepes	jelentős	Intenzív városmarketing tevékenység; a város egyéb előnyös adottságainak kiemelésével (pl. környezeti adottságok); differenciált – a megfelelő célcsoportokra koncentráló – marketing mind a turizmusban, mind a befektetések terén. Lobbi tevékenység a fejlesztések szükségességének elfogadtatására.
G3 – Saját források előteremtésének a nehézségei	A tervezett projektek meghiúsulnak, elhúzódnak	kicsi	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása; a megtakarításokat és bevételt eredményező projektek előbbre sorolása
G4 – A pályázati kiírások késedelme miatt a támogatási források csak késve állnak rendelkezésre	Az önkormányzat tervezett forrásütemezése felborul, egyes projektek elmaradnak	közepes	jelentős	A legfontosabb projektek kidolgozásának, előkészítésének felgyorsítása saját forrásokból, hogy a pályázati felhívás megjelenésekor azonnal benyújtható legyek
G5 – A fejlesztések megvalósítás költségei meghaladják a tervezettet	A saját erő igényt növelő nem számolható költségek növekedése	kicsi	közepes	Már a pályázatok előtt részletes és kontrollált költségbecslések készítése részletes projekttervek alapján. Szükség esetén a projektek műszaki tartalmának csökkentése, racionalizálása. Megfelelő szerződéses stratégia alkalmazása (átalánydíj).
Jogi, intézményi jellegű kockázatok				
J1 – A támogatási rendszerek (források, támogatási kritériumok) változhatnak a ma ismert elképzelésekhez képest	Az egyes projektek támogathatósága, illetve a források ütemezése változik a tervezetthez képest	jelentős	jelentős	A tervezési folyamat figyelemmel kísérése; szoros kapcsolat a megyei önkormányzattal; a kezdeti időszakban az ITS gyakoribb felülvizsgálata
J2 – Az önkormányzat számára nehézségeket okozhat a megváltozott támogatási rendszer és a nagyszámú projekt egyidejűleg történő lebonyolítása	Eredménytelen pályázatok; problémák a projektek végrehajtása során	kicsi	közepes	A szükséges kapacitások biztosítása a hivatalban. Külső szakértők segítségének igénybe vétele.
J3 – A humán rendszerekben végbement és tervezett országos érvényű átalakítások kedvezőtlenül befolyásolhatják a városban már kialakult és bevált szolgáltatásokat, struktúrákat	A város hosszú távú céljai sérülnek. Egyes fejlesztések eredményessége romlik, a szinergiák nem érvényesülnek (különösen egészségügy, oktatás terén)	közepes	kicsi	Az önkormányzat az érintett szervezetekkel, hatóságokkal, minisztériumokkal folyamatos kapcsolatot tart, információkat szerez a tervezett változásokról. A térség parlamenti képviselője, pártok, szakmai és civil szervezetek erőteljes lobbi tevékenysége.

Kockázat megnevezése	Várható hatása, következménye	Valószínűség	Hatás	Megelőző / korrekciós intézkedés
J4 – A fejlesztés területeinek tulajdon viszonyai tisztázatlanok	A fejlesztés engedélyezése nem valósulhat meg, a projekt teljesen meghiúsulhat.	közepes	jelentős	A tervezési folyamatok előtt, tisztázni, hogy lehet-e ilyen jellegű probléma. Tervezés indítása csak tisztázott tulajdonviszonyok esetén történjen.
J5 – A fejlesztések megvalósításához kapcsolódó jogszabályi előírásokból (közbeszerzés, engedélyezési eljárások) fakadó problémák	Eredménytelen (vagy szabálytalan) közbeszerzések, elhúzódó eljárások; ezek miatt a fejlesztések időbeli elhúzódása, többletköltségek felmerülése.	nagy	közepes	Jogszabályi előírások (változások) figyelemmel kísérése, az előírások pontos értelmezése, betartása, adminisztratív fegyelem. A közbeszerzési kiírások alapos előkészítése team munkában (jogi, műszaki, pénzügyi és menedzsment szakértelem bevonása). Jó munkakapcsolat kialakítása a szakhatóságokkal.
Társadalmi jellegű kockázatok				
T1 - Az átalakuló támogatási rendszerben is jellemző a verseny a források megszerzéséért. Más települések konkurens (hasonló) fejlesztési (pl. iparterületek) igényekkel lépnek fel.	A települések versengése nehezíti a tervezést, rontja az együttműködési lehetőségeket. A konkuráló fejlesztések csökkentik a támogatási esélyeket, rontják a fejlesztések eredményességét (és a befektetési kínálat vonzerejét)	közepes	közepes	A települések közti kooperáció színtereinek megteremtése; a befektetés-ösztönzési tevékenység összehangolása; piac-szegmentáció érvényesítése. A versenypozíciókat erősítő tevékenységek / szolgáltatások alkalmazása (pl. gyorsított vagy egyszerűsített önkormányzati ügyintézés).
T2 – Lakossági ellenállás, illetve forráshiány (energetikai korszerűsítéseknél)	Szociális városrehabilitációs projektek csak részben tudnak megvalósulni, illetve nem hozzák meg a kívánt eredményeket. Az épületállomány állaga tovább romlik.	kicsi	közepes	A lakosság folyamatos tájékoztatása, a partnerség biztosítása a tervezés végrehajtás és monitoring során; fórumok és tájékoztató rendezvények szervezése; a helyi sajtó bevonása. Forráslehetőségek feltárása, épület felújítási alap létrehozása.
T3 – Lakossági ellenállás a projekttel szemben	Az adott területen élő lakosság ellenzi a fejlesztést. Hosszú időre elhúzódhat a megvalósulás, ami a támogatást is veszélyezteti.	kicsi	jelentős	A lakosság folyamatos tájékoztatása, bevonása a tervezés előkészítésekor. Külön kezelni az érintett terület lakosságát figyelembe venni észrevételeiket.
T4 – A lakosság más fejlesztési prioritásokat követel.	A prioritások sorrendje, pénzügyi és pályázat kiírás függő. Ettől eltérő sorrendiség esetleg az önrész hiányához, vagy a pályázat elmaradásához vezet.	kicsi	kicsi	A lakosság folyamatos tájékoztatása, a partnerség biztosítása a tervezés végrehajtás és monitoring során; fórumok és tájékoztató rendezvények szervezése; a helyi sajtó bevonása.
T5 – A fejlesztések és az eredmények negatív környezeti hatásai	A kialakult ökológiai egyensúly megbomlása; a város kedvező környezeti adottságainak romlása.	kicsi	közepes	A városmarketingben kapjon hangsúlyt a kedvező környezeti állapot, mint érték; a befektetéseknél kritérium a környezetet nem terhelő tevékenység. A környezeti állapot megóvására és fejlesztésére irányuló fejlesztések (pl. zöldterület) előtérbe helyezése. A turisztikai fejlesztéseknél a projektbe beépíteni a megnövekedett forgalomból adódó terhelés mérséklésének eszközeit.

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

4.4 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Az önkormányzat elsődlegesen a jogszabályokban meghatározott és előírt eszközökkel segíti a településfejlesztést, így mindenekelőtt ide sorolhatók a tervezett fejlesztések megvalósításának jogi (és részben fizikai, illetve pénzügyi) lehetőségét megteremtő **helyi jogszabályok**, a képviselőtestület által hozott rendeletek (pl. szabályozási terv, építési szabályzat, vagyonrendelet, költségvetési rendelet stb.) Ezeket egészítik ki a jogszabályi kötelezettséget nem feltétlenül jelentő **stratégiák, koncepciók**, amelyek a társadalmi, gazdasági élet egy-egy részterületének fejlesztési irányait határozzák meg. E körben az ITS szempontjából legfontosabb helyi jogszabályok közül az alábbiak emelhetők ki:

- 25/2015. (VII. 31.) önkormányzati rendelete a kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályairól
- 24/2015. (VII. 3.) önkormányzati rendelete a helyben központosított közbeszerzési eljárásokról
- 23/2015 (VII. 3.) önkormányzati rendelete az ebrendészeti hozzájárulásról
- 21/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete a közterületek használatáról
- 19/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete a talajterhelési díjról
- 18/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete a magánszemélyek kommunális adójáról
- 17/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete a helyi iparűzési adóról
- 16/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete az idegenforgalmi adóról
- 13/2015. (IV. 29.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
- 4/2015. (II. 12.) önkormányzati rendelete a 2015. évi költségvetésről
- 11/2014. (VIII. 15.) önkormányzati rendelete a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról
- 10/2014. (VI. 30.) önkormányzati rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról
- 2/2014. (I. 29.) önkormányzati rendelete a közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól
- 8/2013. (VI. 30.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról szóló 8/2010. (IX. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról [beépítve a 8/2010. (IX. 30.) önkormányzati rendeletbe 2013. 07. 30-i hatállyal]
- 14/2012. (VI. 28.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról
- 9/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről
- 8/2010 (IX. 30.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról
- 35/2009 (X. 28.) rendelete a Móri Kistérség közös hulladékgazdálkodási tervéről
- 34/2009. (IX. 30.) rendelete a köztemetőről
- 32/2009. (IX. 30.) rendelete a közművelődésről
- 31/2009. (IX. 30.) rendelete önkormányzati hatósági ügyben az elektronikus kapcsolattartásról

- 24/2009. (VII. 6.) rendelete a hulladékgazdálkodásról
- 23/2009. (VII. 6.) rendelete a helyi környezet védelméről, az ingatlanok és közterületek tisztán tartásáról
- 9/2009. (IV. 3.) rendelete a háziorvosi körzetekről
- 7/2009. (IV. 3.) rendelete Bodajk város parkolási rendjéről
- 30/2008. (XI. 27.) rendelete a gyermekek védelméről
- 17/2007. (XII. 20.) rendelete helyi jelentőségű védett természeti területek védettségének fenntartásáról

A gazdaságfejlesztési és foglalkoztatás bővítési tervek megvalósítása érdekében elengedhetetlen az aktív befektetők vonzását szolgáló városmarketing tevékenység. Ennek keretében egyrészt definiálandó a potenciális befektetők igénye, elvárásai, másrészt tudatosan javítani szükséges azokat a telepítési tényezőket amelyek a befektetési döntések alapjául szolgálhatnak. Így a humán és K+F kapacitások, az infrastruktúra és a befektetés barát vállalkozói környezet elemi folyamatosan fejlesztendők. Ezekre alapozva lehet egy sikeres kommunikáció kapcsolatépítés segítségével a befektetések számát és értékét növelni.

4.5 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

A stratégia sikere nagymértékben múlik azon, hogy sikerül-e olyan jól működő és hatékony szervezeti megoldásokat kialakítani, ahol a szervezet minden tagja (szervezeti egység és személy) megfelelő kompetenciákkal bír és egyrészt képes a stratégia egészének folyamatos kontrolljára, szükség esetén a korrekciós intézkedések meghozatalára, másrészt a stratégia hatékony operatív végrehajtására. Ennek megfelelően a szervezeti kereteket két szinten, a stratégiai és operatív menedzsment szintjén szükséges vizsgálni:

A **stratégiai menedzsment** fő feladatai:

- Az ITS megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése, az ITS által kitűzött célok teljesülésének figyelemmel kísérése.
- A városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak a stratégiai célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak elemzése, értékelése.
- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS cél- és eszközrendszerébe.

A **stratégai menedzsment szervezeti kereteit** egyrészt az önkormányzat SZMSZ-ében rögzítettek szerint, az általános gyakorlatnak megfelelően a város *polgármestere, képviselő-testülete* és annak alábbi *szakbizottságai* :

- Gazdasági Bizottság
- Humánügyi Bizottság

adják. Döntési kompetenciával alapvetően a képviselő-testület rendelkezik – a testületi döntést megelőzően a felmerülő kérdést az érintett szakbizottságok tárgyalják meg.

A stratégia **operatív menedzsment szervezete** összekapcsolódik a város önkormányzatának szervezeti rendszerével. Alapvető feladata:

- A stratégiai célok érdekében hozott intézkedések megvalósítása, azaz lényegében a projekt-előkészítési és projektmenedzsment feladatok ellátása, beleértve a monitoring részét képező adatgyűjtést, elemzést is.

Az operatív menedzsment szervezet **állandó tagjai**:

- Jegyző mint döntéshozó
- Aljegyző
- A feladatokhoz meghívottként kellenek szakmai hozzáértők, mint településfejlesztő és településmérnök.

A menedzsment szervezet jelenleg a szükséges humánerőforrás rendelkezik és a korábbi évek tapasztalata alapján a feladatot el tudja látni.

4.6 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Bodajk térségi szerepkörét több dimenzió mentén lehet vizsgálni, ennek megfelelően a településközi koordináció többféle szintjével és eszközével célszerű élni:

- A **megyék**, illetve a megyei önkormányzatok területfejlesztési szerepe már a 2012-től hatályos törvényi változások nyomán is felértékelődött. Tovább erősödött ez a szerepe a 2014-2020-as időszak tervezési feladatainak megyei hatáskörbe helyezésével, illetve a Területi és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) forrásainak megyei szinthez való hozzárendelésével. Ezen a szinten tehát különös jelentőségű a megfelelő együttműködés és koordináció, miután az önkormányzatok mindegyike jelentős részben e program forrásaira pályázva tudják majd fejlesztéseiket megvalósítani. A megyei szintű koordinációt a fejlesztési programok, koncepciók véleményezésén, partnerségi egyeztetésén túl a testületi ülések és állandó bizottságok biztosítják.
- A **járási** szintű együttműködés biztosítását a járás települési polgármestereinek érdekegyeztető, konzultációs fóruma jelenti, mely a térség számára biztosítja a településközi koordináció mechanizmusát. Az együttműködések kialakulhatnak egyes programok, konkrét fejlesztések mentén is. Az ilyen együttműködésekben résztvevők köre az abban érintett településekre terjed ki, ami nem feltétlenül terjed ki a járás egészére. Ilyen ügyekben a koordináció változatos formái alakíthatók ki, pl. az egyes fejlesztéseknek az érintett településekkel való megismertetése és véleményezése, a vezetői szintű egyeztetések, munkacsoportok és ad-hoc bizottságok működtetése, közös képviselő-testületi ülések és döntések, konzorciumok létrehozása egyes fejlesztések megvalósítására.

4.7 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

A stratégia tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a stratégiai célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. jelenleg még nem ismertek a 2014-2020-as időszak konkrét pályázati feltételei), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthetők automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a stratégia megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a **monitoring rendszer** biztosítja.

Monitoring, ellenőrzés, értékelés

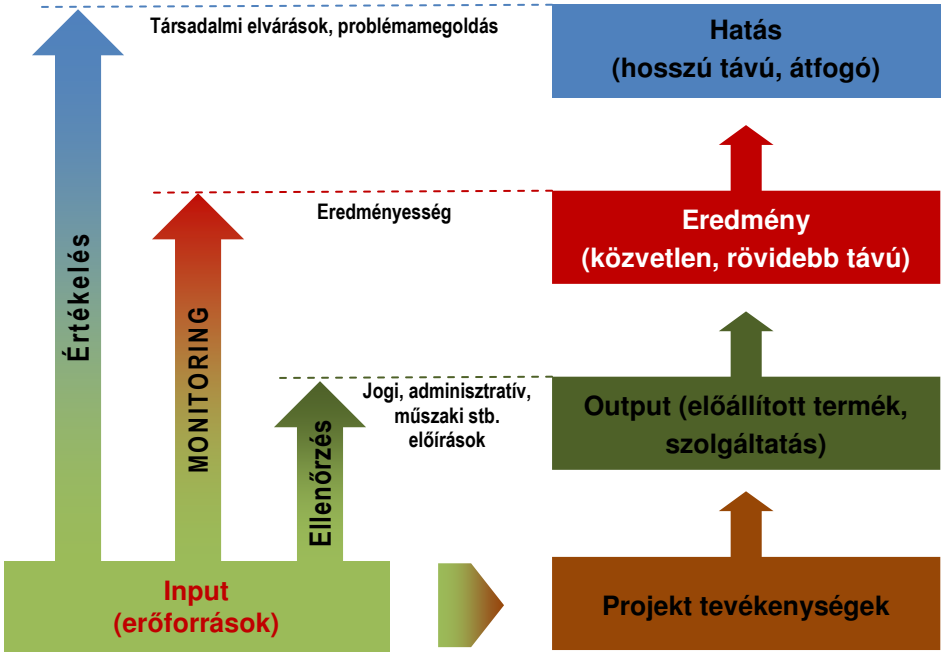

A monitoring tevékenység a középtávú stratégiai célok megvalósulására, a közvetlenül elért eredményekre koncentrál, szemben a hosszú távú célokat, hatásokat elemző *értékelési tevékenységgel*. Az általánosabb társadalmi-gazdasági problémák megoldásaként várt hatások (mint pl. a demográfiai tendenciák megváltozása, a foglalkoztatás növekedése) gyakran csak a fejlesztések lezárását követő hosszabb idő után mutatkoznak, amelyeket ráadásul számos külső tényező is

befolyásol. Az értékelés ezért általában utólagos[4], átfogó jellegű (a stratégia egészére kiterjedő), jellemzően tudományos igényű elemzéseken alapuló tevékenység. A monitoring ugyancsak megkülönböztetendő az *ellenőrzéstől*, ami az operatív tevékenységek előírásoknak, szerződéses feltételeknek való megfelelését vizsgálja, illetve azt, hogy a projektvégrehajtás során keletkezett termék vagy szolgáltatás (output) megfelel-e az előzetes specifikációknak. A három tevékenység alapvető különbségét az alábbi ábra illusztrálja:

A monitoring alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni lehet, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett eredmények elérése. Ha kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron akár a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégiáért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt a stratégia megvalósítása során folyamatosan működtetik.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapján. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

A monitoringon alapuló visszacsatolás

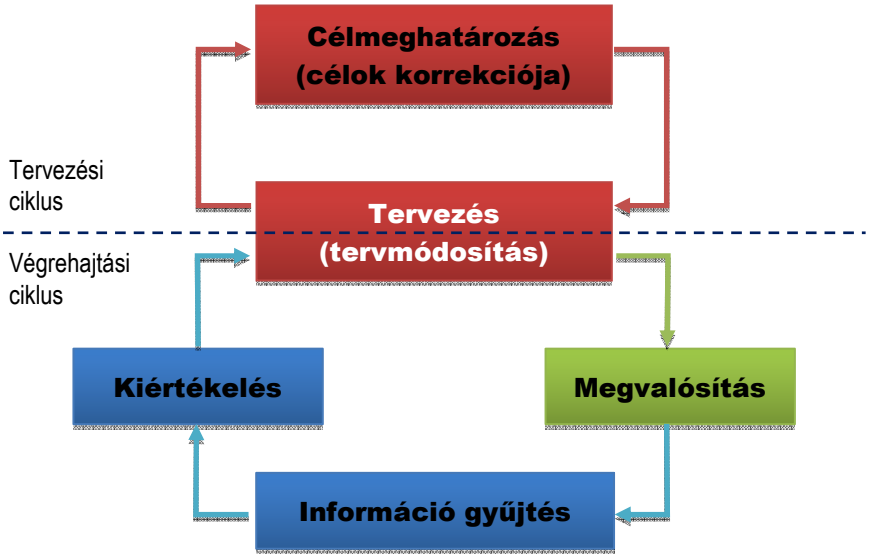

[4] A teljesség kedvéért meg kell említeni, hogy az utólagos hatásértékelés mellett alkalmazzák az előzetes (es ante), illetve a közbenső (mid-term) értékelést is.

4.7.1 A monitoring rendszer felépítése, működése

A fent bemutatott általános szabályokból adódóan a monitoring rendszer működtetése a stratégiai menedzsment és az operatív menedzsment (l.: 6.2 fejezet) számára egyaránt ad feladatokat.

Az **operatív menedzsment** (és a vele együttműködő hivatali szakapparátus) feladata a stratégia végrehajtásával kapcsolatos információk és adatok gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása, a célokhoz rendelt indikátorértékek alakulásának figyelemmel kísérése.

E feladatok ellátásához részletesen meg kell tervezni az információgyűjtés és feldolgozás módját és technikáját, ami ugyancsak az operatív menedzsment feladata. Ennek keretében meghatározandó:

- A pontos adattartalom:
  - egyrészt az alábbiakban bemutatandó indikátorokat, másrészt a Megalapozó munkarészben alkalmazott mutatókat, statisztikai adatok körét javasolt használni
  - A monitoring kiterjed az egyes fejlesztési projektek megvalósításának nyomon követésére is. Ennek adatigényét a konkrét projekt határozza meg, de az önkormányzati projektek esetében mindenképpen ki kell terjednie a tervezett ütemezés és projektköltségvetés kontrolljára is.
- Az adatok forrása:
  - Egyrészt az önkormányzatnál egyébként is meglévő adatok szisztematikus figyelését és összegzését kell elvégezni (pl. szociális ügyek, város- és intézmény-üzemeltetési kiadások, adóbevételek)
  - Másrészt szükséges beszerezni az egyéb szervezeteknél (pl. TDM szervezet) és külső adatforrásokból (elsődlegesen a KSH-tól) elérhető információkat (pl. idegenforgalmi adatok, vállalkozások száma és összetétele).
  - Mindezek mellett pl. a lakosság vagy a városba látogató turisták véleményének, elvárásainak megismerése egyedi célirányos információgyűjtést is szükségessé tehet, pl. kérdőíves felmérés formájában.

  Az adatforrások kiválasztásánál törekedni kell arra, hogy könnyen és minimális költségen elérhető adatokra támaszkodjon a monitoring.
- Az adatfrissítés gyakorisága: Ezt alapvetően az adattartalom determinálja; az önkormányzati adatok jellemzően folyamatosan frissíthetőek, míg pl. a KSH tipikusan évenként frissülnek. Az egyedi adatgyűjtéseknek – egyebek közt azok költségigénye miatt – ugyancsak az éves, vagy annál ritkább alkalmazása célszerű
- Az adatok gyűjtése és tárolása:
  - A monitoring rendszerhez egy egyszerű elektronikus adatbázis kialakítása szükséges, ami a rendelkezésre álló kapacitások függvényében egy egyszerű excel táblától (tábla rendszertől) az összetettebb adatbázisig változatos formában valósulhat meg.
  - A hozzáférhetőség biztosítása és az adatbiztonság érdekében a felhő alapú megoldások preferálhatók.

- Az adattárat úgy kell kialakítani, hogy különböző időpontokra és különböző területi egységekre vonatkozó adatok mindenkor rendelkezésre álljanak, lehetővé téve ezzel az időbeli és területi összehasonlításokat.

Az operatív menedzsment az adatbázisban foglalt adatok feldolgozásával kétféle típusú jelentést készít és küld meg a stratégiai menedzsment számára:

- Tájékoztató jelleggel féléves gyorsjelentések néhány kiemelt jelentőségű területre vonatkozóan (pl. turistaforgalom, érdeklődő befektetők száma).
- Éves áttekintő értékelés a stratégia előrehaladásáról, kitérve a külső környezet esetleges változásaira is (pl. jogszabályváltozások, intézményrendszeri változások)

A **stratégiai menedzsment** a monitoring jelentések alapján:

- Évenként értékeli az előrehaladást, szükség esetén dönt a végrehajtás kisebb korrekcióiról (pl. módosítja az ütemezést, az intézkedések prioritási rangsorát, az alkalmazott szervezeti és koordinációs megoldásokat)
- Az önkormányzat gazdasági programjához igazodóan átfogóan értékeli és felülvizsgálja a stratégia addigi megvalósulását, szükség esetén dönt a célok módosításáról.

A fenti döntések a város képviselő-testületének hatáskörébe tartoznak ugyan, azonban fontos, hogy a monitoring során is érvényesüljön a partnerség egyebek között a jelentések nyilvánosságával, vagy a testületi üléseket megelőzően a korábban említett konzultációs fórumok, bizottsági ülések összehívásával, tájékoztatásával.

4.7.2 Az indikátorok rendszere

- A stratégia megvalósulásának nyomon követése, ezen belül a célok elérésének megbízható ellenőrzése csak akkor lehetséges, ha biztosított a célok mérhetősége. Ennek érdekében a stratégiában megfogalmazott valamennyi célhoz **objektíven ellenőrizhető mutatókat, indikátorokat** rendelünk. Ahogy a célok hierarchikusan épülnek egymásra (l.: 1.1 fejezet), úgy az indikátoroknak is több típusát, szintjét kell megkülönböztetni:

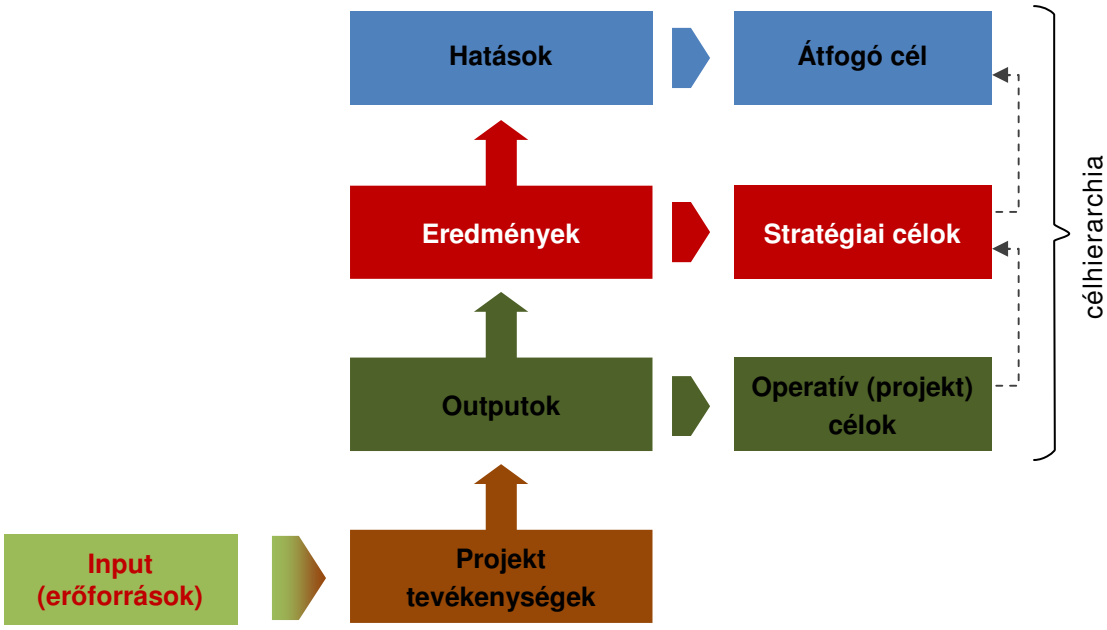

- A **hatásindikátor** az átfogó, hosszú távú célokhoz kapcsolódik. A hatások „mérése" (a stratégia átfogó értékelése) általában összetett elemzést, hatásmechanizmus vizsgálatot, idősorok elemzését igényli. Értelemszerűen az ehhez kapcsolódó mutatószámok is összetettebbek, komplexebbek lehetnek, s már definiálásuk is speciális szakismeretet igényelhet (pl. a társadalmi szolidaritás erősségének mérése). A város hosszú távú átfogó célját (illetve annak a gazdaságra, társadalomra és a környezetre vonatkozó részcéljait) a Településfejlesztési Koncepció rögzíti, így a stratégiai tervezés során azokat adottnak tekintjük. E hosszú távú célokhoz igazodóan kerültek meghatározásra az ITS középtávú stratégiai céljai.
- Az **eredményindikátorok** az előbbieknél konkrétabb szintet képviselnek, esetünkben a középtávú stratégiai célokhoz rendelt, azok teljesülésének mérésére alkalmas mutatókat jelentik. A célok az azok elérése érdekében eltervezett projektek megvalósításával érhetők el, így ezek az indikátorok a fejlesztések eredményeként bekövetkezett változást mérik. (Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi célok kapcsolatát a 2.2. fejezet mutatja be.) Pl. a korszerű vállalkozói telephely biztosításának hatására a vállalkozások eredményessége, jövedelmezősége javulhat, ami az árbevételük nagyságával mérhető). A stratégia monitoringja e szintre koncentrál; a célokhoz rendelt mutatókat a külön táblázatban összegeztük.
- A legkonkrétabb szintet az **output** indikátorok jelentik, amelyek az egyedi projektek, fejlesztések során megvalósított termékekhez, szolgáltatásokhoz kapcsolódnak. Jellemzően valamilyen természetes mértékegységben kifejezhető tulajdonsághoz kötődnek (pl. a megépült kerékpárút hossza, a képzési programon résztvevők létszáma, az energetikai korszerűsítéssel érintett épületek száma stb.). Az egyes projektek főbb fizikai jellemzői megtalálhatók a *2.2 A tervezett fejlesztések bemutatása* c. fejezetben a projektek tartalmát bemutató táblázatos összefoglalókban. Emellett e fejezet végén külön táblázatban foglaltuk

össze a projekt várható forrásaként szolgáló Operatív Programok kapcsolódó kimeneti mutatóit.

- Az **input** indikátorok a felhasznált erőforrásokat (pénz, emberi erőforrások, technika) mérik, vagyis azt hogy milyen ráfordításokat igényel egy program, projekt. Az erőforrásigény mindig finanszírozási igényt is jelent, tehát végső soron arról van szó, mekkora a pénzügyi igénye a stratégia végrehajtásának. A becsült projektenkénti forrásigényt a stratégia *2.3 A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése* c. fejezete tartalmazza. Itt is hangsúlyozni kell, hogy ez a forrásigény a tervezés jelenlegi szintjén erősen indikatív jellegű, a pontos költségtervet a projektek részletesebb kidolgozását követően lehet majd összeállítani.

A stratégia monitoring rendszerének magvát az előzőekben bemutatottak szerint az **eredményindikátorok** képezik. Az indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történt:

- legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon
- legyen objektíven mérhető, egyértelmű
- legyen hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű)
- adjon releváns információt az előrehaladásról a stratégiai menedzsment számára
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek

Az alkalmazott indikátorkészletet az alábbi táblázat összegzi, amelyben egyben azok forrása (mérési módja és gyakorisága) is meghatározásra kerül. Az indikátorok reális bázis- és célértékeinek meghatározása azonban a jelenleg rendelkezésre álló anyagok és ismeretek alapján még nem lehetséges. A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározására akkor nyílik mód, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisba, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok pontosan azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek. A jelenleg hiányzó adatokat ezért az ITS első éves felülvizsgálata során kell majd pótolni. Mindezek miatt a táblázat célértékek helyett egyelőre csak a kérdéses mutató változási irányát tartalmazza. Az indikátorok beszerzése (mérése, előállítása) az operatív menedzsment feladata, lesz.

A stratégia célrendszerhez kapcsolódó hatás indikátorok

AZ ÁTFOGÓ CÉL TEMATIKUS ELEMEI					
Célkategória	**Hatásindikátor megnevezése, definíciója**	**Mérték-egysége**	**Forrása (mérési módja)**	**Mérés gyakorisága**	**A változás várható iránya**
GAZDASÁG, GAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSE	Infrastruktúrával ellátott iparterület nagysága	m2	Önkormányzat	évente	növekvő
	Helyi iparűzési-adó bevétel	eFt	Önkormányzat	évente	növekvő
	Idegenforgalmi adó bevétel	eFt	Önkormányzat	évente	növekvő
TUDÁS ÉS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁS FEJLESZTÉSE	Óvodai, bölcsődei férőhelyek száma	fő	KSH T-Star	évente	növekvő
	Egészségügyi szakszolgálatok száma,	db	KSH T-Star	évente	növekvő
	A „standard" városi közszolgáltatások közül a település által működtetett szolgáltatások listája	db	Önkormányzat, szolgáltatók	évente	nem változik
	A település által működtetett humán közszolgáltatások listája	db	Önkormányzat, járási hivatalok, szolgáltatók	évente	nem változik
VÁROS KÖRNYEZETÉNEK MEGÓVÁSA	Elégedettség a települési környezet minőségével (OECD Better Life indexhez hasonlóan előállított, a lakossági elégedettséget jelző mutató)	pont	A felvétel a lakosság kérdőíves megkérdezésével történik kellően nagy reprezentatív minta alapján.	2 évente	növekvő
	Kezelt karsztvíz források száma	%	Egyedi felmérés	évente	növekvő
	A középületek éves, összesített elsődleges energiafogyasztása	kWh/év	Energiaszolgáltató, intézményi adatszolgáltatás	évente	csökkenő
	Önkormányzati belterületi tulajdonba lévő zöld felület nagysága	m2	Önkormányzat	évente	növekvő
VÁROSI LÉT FEJLESZTÉSE	Kereskedelmi és szolgáltató központ létesítése, bevásárló központ. (CBA)	db	Önkormányzat	évente	1
	Belvárosi étterem létrehozása	db	Önkormányzat	évente	növekvő
	A városon belüli kerékpárút-hálózat hossza	m	Önkormányzat	évente	növekvő

	Elégedettség a települési élet minőségével (OECD Better Life indexhez hasonlóan előállított, a lakossági elégedettséget jelző mutató)	pont	A felvétel a lakosság kérdőíves megkérdezésével történik kellően nagy reprezentatív minta alapján.	4 évente	növekvő

A stratégia célrendszerhez kapcsolódó eredmény indikátorok

TEMATIKUS CÉLOK					
Cél	**Eredményindikátor megnevezése, definíciója**	**Mérték-egysége**	**Forrása (mérési módja)**	**Mérés gyakorisága**	**A változás várható iránya**
G1. Beruházást vonzó iparterületek kialakítása	Az iparterületen működő vállalkozások száma	db	KSH T-Star	évente	növekvő
	Egy lakosra jutó nettó jegyzett tőke alakulása	eFt	KSH T-Star	évente	növekvő
G2. Korszerű mezőgazdasági termelés	Klímaváltozáshoz alkalmazkodó gazdálkodást oktató programok száma	db	Önkormányzat	évente	növekvő
	Mezőgazdasági Zöld bio termelési és értékesítési vállalkozások száma	db	KSH T-Star	évente	növekvő
G3. Turisztikai adottságok jobb kihasználása	Turisztikai desztinációk száma a városban	db	Önkormányzat, TDM iroda	évente	növekvő
	Vendégéjszakák száma a városban	db	KSH T-Star	évente	növekvő
	Látogatók száma a városban	db	KSH T-Star	évente	
T1. Oktatás fejlesztés	Városban tanuló nappali tagozatos középiskolások száma	fő	Alapítvány	évente	nem változik
T2. Egészségügy fejlesztése	Infrastrukturálisan megújult szociális és egészségügyi intézmények	m2	Önkormányzat, intézmények	évente	növekvő
T3. Biztonság fejlesztése	Felszerelt térfigyelő kamera száma	db	Rendőrség	évente	növekvő

T4. Közszolgáltatások fejlesztése	E-közigazgatásra fordított összeg	eFt	Önkormányzat	évente	növekvő
K1. Természeti környezet védelme	Felújított vízelvezető rendszerek hossza	km	Önkormányzat	évente	növekvő

TEMATIKUS CÉLOK					
Cél	**Eredményindikátor megnevezése, definíciója**	**Mérték-egysége**	**Forrása (mérési módja)**	**Mérés gyakorisága**	**A változás várható iránya**
K2. Kulturális örökség és hagyományok védelme	Lamberg kastély felújítására fordított összeg	eFt	Befektetők, vagy Önkormányzat	évente	növekvő
K3. Megújuló energiák hasznosítása	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ	Az energiaszolgáltatók statisztikái alapján összegzett érték.	évente	növekvő
É1. Épített környezet fejlesztése	Energiatudatos nevelési, szemléletformálási programok száma	db	Szolgáltató	évente	nem változik
É2. Közlekedés fejlesztése	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	Önkormányzat	évente	növekvő
	Megépített kerékpárút hossza	km	Önkormányzat	évente	növekvő
É3. Közösségi élet	Kulturális, hitéleti rendezvényeken résztvevők száma a városban	fő	Egyházak, Önkormányzat	évente	nem változik
	Használatba vett rekreációs terület nagysága	m2	Önkormányzat	évente	növekvő

7 MELLÉKLET

Tervezői válaszok
Bodajk Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája egyeztetési folyamatában beérkezett vélemények